

V I E N Y B Ė

72 M. 48 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 5 D.

TEL. Ap'legate 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Jau kuris laikas kai įstaigos ir pavieniai asmenys gauna paštu siunčiamus geltonos ir rausvos spalvos popiergalius, kuriuose atakuojama VLIK'as ir jo veikėjai.

Kas ir iš kur jie, tie Lietuvos okupanto pastumdėliai, kurie naudodamiesi Amerikos paštu, bruka mums tą atšipusiais dantimis krantomą propagandos šlamštą?

Kas tie "Pabaltijo broliai", kurie štai šiomis dienomis iš Vokietijos prisiuntė panašaus turinio lapelį, -- lapelį, kuris buvo įdėtas į voką su tokiu siuntėjo adresu: "abs. S. Miglinas Reutlingen Gartenstr. 5, Germany"?

Nejaugi S. Miglinas, žinomas laikraštininkas, būtų vienas iš tų "Pabaltijo brolių".

Pagaliau pradeda ryškėti penktosios prancūzų respublikos politinis veidas.

Įdomu, kad iš 595 buvusiųjų atstovų, į naująjį Prancūzijos parlamentą pateko tik 146. Tarp tų neišrinktųjų yra tokios žymios politinės figūros, kaip Pierre Mendes-France, Edgar Faure, Maurice Bourges-Mournay, Edouard Daladier, Paul Ramadier, Joseph Laniel ir kt.

Kai dėl de Gaulle, tai jo partija -- Naujosios Respublikos Unija -- atrodo, bus laimėjusi liūto dalį: gavusi šiek tiek talcos, ji turės neabejotiną daugumą parlamente.

Už tai su komunistais išėjo priešingai: iš pusantro šimto atstovų, teliko 10...

Net Jacques Duclos, kartu su kitais neišrinktais politikais, taip pat nusipolitiškavo.

Vienas senosios kartos veikėjų sykį man taip kalbėjo: "Jeigu tau kas tyčia užmynė ant kojos, tai tu jam, užsilipęs ant vištakio, dar ir patrepsk..."

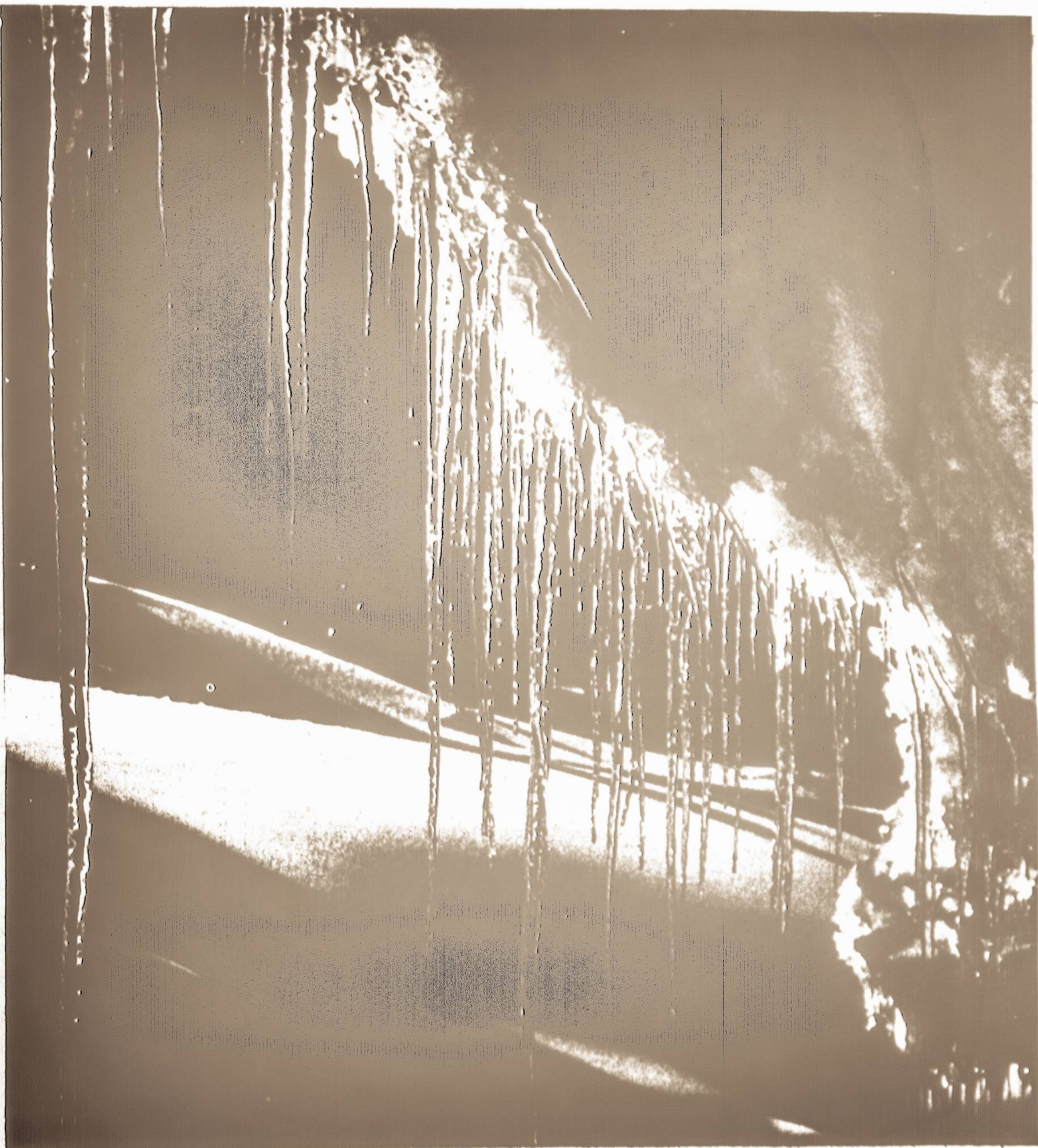
Ar tik mūsų mtelas dailininkas Pranas Lapė, šiame Vienybės numeryje, nebus taip ir padaręs?

Bet, skaitydami jo straipsnį, "Atsirado, mat, klasikai", mes čia randame ir tokią pastabą:

"Kultūra taip pat dažnai maišoma su patriotizmo bangavimu ir kartais pasiekia tokių sentimentaliai naivių sumanymų, kaip Karo Muziejaus atkūrimas Amerikoje. (Nuostabu, kad Lietuvos girininkai dar nepasitūlė atželdinti Lietuvos miškų.)"

Taigi, ar žinai, tas mūsų dailininkas Lapė: tiesiai į Jėzuitų Centro langą Chicagoje... cvankt... ir patalkė.

Tesinys 6 psl.

ŽIEMA ATEINA...

Vyt. Maželio nuotrauka

KETURIOS VALSTYBĖS BERLYNE KALINA TRIS HITLERININKUS...

Berlynas vėl tapo dėmesio centru: Ar pajėgs Rytai išstumti Vakarus?

Dėl to ypač susirūpinę Berlyno vakarinių zonų gyventojai, Prekyba čia sumazėjusi ir apie 6,5 ml. dol. išimta iš taupomųjų sąskaitų bankuose. Berlyniečiai mano, kad šiais laikais saugiau pinigų laikyti savo kojinėse...

Jei Sovietai Rytų Vokietijos rankomis užgrobtų Berlyną, miestogyventojams būtų rieta. Bet, kaip komunistai traktuotų tris Berlyno piliečius, būtent, buvusius Hitlerio draugus Ru-

dolph Hess, Albert Speer ir Baldur von Schirach?

Jie yra Vakarų Berlyne, 86 metų senumo Spandau kalėjime kuriame galima patalpinti 550 kalinių. Šiandien šiame 12 pėdų mūro sienos ir plieninių durų apsuptame pastate yra tik jie trys: Hesas visam gyvenimui, kiti du -- 7 metams.

Nuo 1945 m. šių trijų išlaikymas Vak. Vokietijai, Amerikai, Sov. Sąjungai, Anglijai ir Prancūzijai jau kaštavo apie 2 ml. dol. Iš tiesi kadrai sargybinių saugoja juos. 41 tarnautojai (jų tarpe 16 virėjų) re-

kalauja šiam kalėjimui išlaikyti.

Joks reporteris negali šių kalinių aplankyti. Kai giminė ateina, jų pokalbių klauso 4 sargybiniai -- visi skirtingų tautų, kad neišsprūstų bereikalingas žodis iš besikalbantiųjų.

Kaliniai visiškai vienatvė. Tačiau Hesas "išgalvojo" kaip vienatvės išvengtį. Mat, jis yra gerokai išprotėjęs. (Spėjama, kad jis jau nuo 1941 m. yra "kvoštelėjęs", kai skrido į Angliją ir norėjo kalbėtis su karaliumi Jurgiu IV).

Hesas anksčiau kalbėdavosi su savim. (Kodėl su protingu žmogumi nepakalbėti?) Bet, matyt, išseko šių "kolegų" mintys, tai Hesas susirado sau partnerį -- Hitlerį.

Mat, jiedu senį draugai: drauge kalėjime sėdėjo, pasikiau, po nepasisekusio Hitlerio pučo 1924 m., Hitleris diktavo Hesai savo mintis, o šis jas rašydavo. Taip gimė "Mein Kampf".

Šiandien Hesas pradeda maždaug taip: "Mano Fuhreri, mūsų klaida buvo ta, kad..."

Tesinys 3 psl.

NUO ATLANTO IKI PACIFIKO

Long Beach, Cal.

Lapkričio 16 d. Lietuvių Klubas surengė pokylį su dainomis, kino paveikslais iš Lietuvos ir sokiais. Kalbėtojus turėjo net tris: K. Liaudanską, A. Bieksą ir vietinį Cass Waranį, buvusį Long Beach Lietuvių Bendruomenės sekretorių. Paveikslus rodė P. Conrad (Kundrotas). Aiškino K. Liaudanskas. Tai buvo iš Lietuvos Olimpiados 1938 m. Paveikslai buvo gana įdomūs. Muzikantai: Kalvaitis, V. Matus ir Kraftas. Solistė Elena Sadauskaitė-Richards dainavo lietuviškai ir vokiškai S. Kalvaičiui akomponuojant. Dainininkė savo balsu zavėjo klausytojus. Žodžiu, parengimas pavyko gerai, ir tai buvo pirmas toks malonus lietuviškas pobuvis mūsų mieste. Taip pat gavome 10 naujų narių, jų tarpe ir ponį K. Grinieng, buvusio Lietuvos prezidento žmoną, mokslininką A. Nick (Nikūną), p-nią Winifred Barrows, G. Wallace su žmoną, p-lė E. Schultz, Frank Novick su žmona ir Gus Urnežį su žmona.

Neperseniai mūsų klubas turėjo išvažiavimą Holy Jim Canyon kalnuose, mūsų klubo ždi

yon kalnuose, mūsų klubo izdininko Jono A. Krančiaus vasarvietėje. Išvyka tęsėsi net dvi dienas. V. B. BILDUKAS

Elena Sadauskaitė, buvusi New Yorko Roxy teatro artistė, populiari dainininkė rytuose, vėliau ištekėjusi už brilių kino aktoriaus Richards, dabar su vyru gyvenanti Hollywoode.

Kudirkos minėjimas Bostone

Gruodžio 13 d. ALTS skyrius savo namuose, 484 E. 4th St., rengia dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukaktuvį minėjimą. Programoje: V. Ka-

volls, J. Kapočius, V. Cepaitė, R. Norvaišaitė, sol. J. Adomavičienė, sol. St. Liepas, komp. J. Gaidelis, broliai Valcaičiai ir rašytojas St. Santvaras.

KUDIRKOS MINĖJIMAS

HARTFORD, CONN. - Lapkričio 23 d. Lietuvių Klubas surengė švyko Vinco Kudirkos mirties 100 metų sukakties minėjimą. Publikos buvo pilna salė. L. B. pirm. W. M. Chase padėjo atvykusiems į koncertą, taip pat už sveikindimus ir aukas studentų stipendijos fondui - E. Karlonienė iš New Britaino, TMD skyriaus nariams ir kt. Kadangi Kudirkos jubiliejus sutapo su Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktimi, tai pirmi ninkas paprašė publiką atsistoti ir tuo būdu pagerbti visus karlius, partizanus ir knygnešius, žuvusius kovoje dėl laisvės.

Koncertas prasidėjo su Amerikos ir Lietuvos himnais. Paskiau kompozitoriaus J. Gaidelio vadovaujamas Bostono vyrų choras išpildė dainų programą, kuria publika buvo labai patenkinta.

Vienybės redaktorius J. Tysliava savo oracijoje pavalzdavo Vinco Kudirka ir jo nuopelnus Lietuvai. "Anais klaidais laikais, kada retas kas iš Lietuvių tikėjo Lietuvos priskėlimu Vinco Kudirka neabejojo tuo", - kalbėjo J. Tysliava. "Pats geriausias paminklas Kudirkai - tai eiti jo stekto idealo keliu, nekundei nesuabejoti, kad

Lietuva vėl bus laisva tarp laisvųjų tautų", sakė prelegentas Tysliava. Jam baigus kalbėti, publika ilgai plojo.

Antroji koncerto pusė - vėl Bostono vyrų choro dainos ir solistas St. Liepas. Choristai su dirigentu Gaideliu priešaky, ypač solistas S. Liepas, susilaukė gausių plojimų. Žodžiu, koncertas visapusiškai pavyko. Publika nenoromis skirstėsi namo. Pažymėtina, kad koncerte buvo svečių iš įvairių Conn. vietovių.

Po programos, Bostono menininkai ir svečiai buvo pavaišinti skaniais valgiais ir gėrimais. Vaisių metu L. B. pirmi ninkas W. M. Chase perstatė žymesnius svečius. Vėl buvo pakviestas tarti žodį redaktorius J. Tysliava. Jis pastebėjo, kad tol, kol mes turėsime progos lankyti vieni kitus koncertuose, minėjimuose, seimuose ir kitokiomis progomis, kol skambės lietuviška daina, tol Lietuvos laisvės viltis mūsų bus gyva."

Pagarba ir padėka priklauso Hartfordo Lietuvių Bendruomenės valdybai, surengusiai šį sėkmingą Vinco Kudirkos sukakties minėjimą. Jo išpildžiais dalyviai dar ilgai gyvens.

V. D.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausias apdraudas reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirkti piniginių perlaidų (MONEY ORDERS),

kreiptis

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477

Kasdien - 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais - 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

SKUBĖKITE SIŪSTI DOVANAS ŠVENTĖMS

Pasinaudokite plačią žinomas ir gerai užsirekomendavusios firmos, siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą, patarnavimu.

PACKAGE EXPRESS

and TRAVEL AGENCY, Inc.
Licensed in USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 Bedford Avenue - Tel. IN 7-6435 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. - 312-314 Market St. - Tel. MI 2-2452, MI 2-1681, Bowling Green 9-6992

* Siūsti galima tik naujus daiktus. * Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose, gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių medžiagų, odų avalynę ir kitą ką žemiausiomis kainomis. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. * Neatidėliotinai mes informuojame savo klientus apie siuntinių išsiuntimą ir jų pristatymą. * Klientų patogumui patarnaujama jų gimtoje kalboje.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE
NEW YORK 3, N. Y.
ORegon 4-1540

107 SO. VERMONT AVE.
LOS ANGELES 4, CALIF.
DUnkirk 3-6530

11601 JOS. CAMPAU AVE.
DETROIT 12, MICH.
TOWnsend 8-0298

832 NORTH 7th STREET
PHILADELPHIA 23, PA.
WAlnut 3-1747

1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILL.
HUMboldt 6-2818

651 ALBANY AVENUE
HARTFORD 6, CONN.
CHapel 7-5164

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogų.

Vytautas Maželis

FOTOGRAFAS - PORTRETISTAS
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas HY 7-4677

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas WY 1-7260
Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius, nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienį vakarais nuo 6 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
Apdrausta iki 10,000 dol.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

AUKSINĖ PARAPIJOS SUKAKTIS

ROCHESTER, N. Y. - Šv. Jurgio parapija čia lapkričio 30 d. minėjo 50 metų jubiliejų. Šiai retai sukakčiai rochesteriečiai ypač rūpestingai ruošėsi, nes tikrai parapijos kūrėjai turi pagrindo prisiminti ir didžiutis savo darbo vaisiais.

Apie 1906 m., kai pirmieji lietuviai pradėjo kurtis Rochesteryje, čia įsisteigė šv. Petro ir Povilo D-ja. Jai ir gimė mintis steigti lietuvišką parapiją, pastatyti bažnyčią ir susirasti lietuvių kunigą. Tų pirmųjų iniciatorių eilėse buvo: A. Butrimas, K. ir J. Černiai, J. Rickis, V. Stankevičius, A. Norkevičius ir kiti. Šiems ir kitiems ano meto lietuviams reikėjo parodyti daug energijos pasiryžimo ir solidarumo sumanymui įgyvendinti.

Jau 1910 m. buvo pastatyta bažnyčia. Vėliau vis didėjant lietuvių skaičiui, buvo pastatyta klebonija ir 1935 m. baigta statyti nauja bažnyčia. Buvusios bažnyčios pastate išaugo pradžios mokykla, kurią dabar lanko virš 100 mokinių. Aplink parapiją pradėjo spiestis lietuviškas kultūrinis gyvenimas, įsisteigė įvairių pašalpinių draugijų ir šiuo metu šv. Jurgio parapijai priklauso virš 900 asmenų. Kai 1949 - 50 m. pradėjo atvykti tremtiniai, tuometinis parapijos klebonas kun. J. Bakšys sudarė virš 200 garantijų. Be to, tremtinių šeimoms jis padėjo įsikurti.

Pirmuoju parapijos klebonu buvo kun. J. Kasakaitis, toliau ilgą laiką klebonavo kun. J. Bakšys ir nuo 1956 m. klebono pareigas perėmė kun. P. Valiukevičius. Dabartinis parapijos klebonas kun. P. Valiukevičius yra Amerikoje gimęs. Dar būdamas šios parapijos vikaru, jis rodė didelio susidomėjimo lie-

tuviškais reikalais, padėjo įsteigti radijo valandėlę, įsikurti tremtiniams ir t. t. Dabar, jau kaip klebonas, irgi stengiasi išlaikyti lygsvarą ir parapijos lietuvišką charakterį.

Sukakties minėjimas prasidėjo iškilmingom mišiom šv. Jurgio bažnyčioje, dalyvaujant Rochesterio dioclezijos vyskupui James E. Kearney. Vakare įvyko iškilmingas banketas, kuriame be gausių parapijiečių dalyvavo taip pat daug bažnyčios ir miesto administracijos atstovų.

H. Z.

Elizabeth, N. J.

Am. Liet. B-nės Elizabetho Apylinkė rengia iškilmingą dr. Vinco Kudirkos minėjimą, kuris įvyks gruodžio 14 d. 5 v. v. Lietuvių Laisvės salėje, 209 Second St., Elizabeth.

Šiuo paminėjimu stiekama pagerbti didįjį Lietuvį, Lietuvos himno autorį dr. Vincą Kudirką 100 metų praėjus nuo jo gimimo dienos ir 60 metų sukakus nuo Lietuvos himno pasirodymo.

Pagrindinę paskaitą skaitys rašytojas ir žurnalistas Aleksandras Merkelis, Kudirkos kūrinius skaitys pedagogas Vaclovas Čižūnas ir deklamuos Irena Vebaitienė. Meninę dalį išpildys Irena Stankūnaitė ir New Yorko Skautų Oktetas.

Apylinkės valdyba tikisi, kad lietuviškoji visuomenė gausiu atsilankymu pagerbs tą Lietuvį, kuris viską atidavė savo Tėvynei, kovodamas dėl jos laisvės.

V.

* A. Landsbergio premijuota drama "Penki stulpai turgaus aikštėje", pirmą kartą išpildyta dramoms mėgėjų būrelio Clevelande lapkričio 16 d., Lietuvių Radijo Klubo iniciatyva bus pakartota gruodžio 6 d. toje pačioje Lietuvių salėje.

VIRŠUJE: Rochesterio lietuvių parapijos bažnyčia. Neseniai ši parapija šventė savo auksinį jubiliejų, kurio iškilnėse dalyvavo ir kitataučių.

Keturios valstybės

(Atkelta iš 1 psl.)

Ir jis dėsto iki smulkmenų savo planus apie nacių atgaivinimą, patardamas Hitleriui viską gerai išdėmėti.

Kartais jis naktį pabudina kalėjimo sargus, kai ima žygiuoti žąsino žingsniu savo 10 x 6 pėdų celėje ir dainuoti naciškus maršus.

Vakarų Vokietija norėtų Hessą išvežti į psichiatrinę ligoninę, o likusius du paleisti. Bet Sovietų Sąjunga ir čia laikosi savo "niet".

• Premjeras de Gaulle vėl išskrido į Alžyrą. Naujasis Prancūzijos parlamentas, kuriame gaulistai turi daugiausia balsų, netrukus de Gaulle išrinktą respublikos prezidentu.

• JAV ir Japonija rengiasi atnaujinti karinio bendravimo sutartį. Sov. Sąjunga išpėjo, kad Japonija šios sutarties neatnaujintų. Japonijos užsienio reikalų ministeris grąšinėmą atmetė.

• Pentagono atstovas pareiškė kad netrukus armija paleisiantį į erdvę penkių tonų satelitą. Be to, armija ruošiasi šį šeštadienį paleisti pirmąją savo raketą į mėnulį.

• Tunisijos prezidentas Bourguiba pareiškė, kad visos jo šalyje svetimų šalių turimos žemės bus valdžios atpirtos. Prancūzai, kurie turi didžiausius plotus, dėl to reiškia nepasitenkinimo.

Seniausia lietuviška agentūra

KELIONĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.

PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.

APDRAUDA - visokios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.

NUOSAVYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas patarnavimas.

FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Treciokas Agency

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4867

Visame New Yorke nerasete gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių --

L. MOLIN, Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas. Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

Lietuvos praeitis, dabartis ir ateitis... 20 pėdu plote - Lietuviai ruošiasi pikietuoti iš Maskvos grįžusį vietos raudonųjų vadą.

Kaip VIENYBĖS skaitytojai jau buvo prieš porą mėnesių pa-informuoti, sekančių metų liepos mėn. Chicagoje rengiama pasaulinė prekybos ir pramonės paroda, kurią aplankys bent 1,5 milijonų žmonių. Į šią parodą per Lietuvos konsulatą Chicagoje yra pakviesta dalyvauti ir Lietuva. Kadangi pats konsultas tokiam reikalui lėšų neturi, lietuviško skyriaus organizavimo našta pasiėmė Chicago Lietuvos Prekybos Rūmai. Jie jau Lietuvai rezervavo 10 x 20 pėdų sklypą, bet ką su juo daryti dar tikrai nežino. Šiomis dienomis sušauktaame susirinkime nutarta sudaryti įvairių organizacijų komitetą, kuris tame sklypelyje turėtų parodyti Lietuvos praeitį, dabartį ir ateitį. Tam dideliu uždaviniu išspręsti laiko liko tik 6 mėnesiai! Per tą laiką nieko ypatingo negalėtų padaryti ir didžiausias genijus, o tuo labiau kalbingas komite-tas.

Tiesa, turime nemažai dailininkų, kurie davus jiems laiko ir lėšų galėtų šį tą padaryti, tačiau, kiek teko girdėti, iki šiol nė su vienu dailininku dar nebuvo rimtai tartasi. Dėl to šių eilučių autorių apniko pesimistinės mintys. Jam atrodo, kad

VIRŠUJE: Kalbant apie būsimą parodą Chicagoje... Šis skulptoriaus Mikėno kūrinys, 1939 m. puošęs Lietuvos paviljono fasada pasaulinėje New Yorko parodoje, valzdavo Lietuvą, kaip tautos valstybę... Dešinėje: Lietuvos paviljono vidus su Petro Rimšos "Vargo Mokykla" ir viena iš buvusių to paviljono šeimininkių Ona Gedgaudienė (buvusi Valvadaite).

Vainikas ant Lincolno kapo - Illinois Gubernatorius W. G. Stratton priėmė Ramovėnų delegaciją

CHICAGO, ILL. - Lietuvos kariuomenės atkūrimo 40 metų sukakties proga Lietuvos Vėteranų Sąjungos RAMOVĖ Centro Valdybos pirmininkas Povilas Plechavičius ir sekretorius Antanas Reklaitis Sąjungos vardu lapkričio 23 d. uždėjo gyvų gėlių vainiką ant Prezidento A. Lincoln kapo Springfield, Ill. Vainiko uždėjimo delegaciją be paminėtų asmenų sudarė: stasys Viršas, dr. Budriai, skautės akademikės tautiniai rūbais: Margarita Lukaitytė, Lidija Zebrauskaitė, Birutė Strikaitytė, Diana Ragytė ir skautai akademikai: Kostas Troškunas ir Rimvydas Sprindys. Vainiko uždėjimo iškilimėse dalyvavo ir vietinės L. B. narių būrys priešaky su skyriaus pirmininku Zigmū Kasilynu.

Po vainiko uždėjimo iškilimų Gubernatorius William G. Stratton savo Executive Mansion rūmuose 2 val. priėmė Ramovėnų delegaciją. Šia proga Povilas Plechavičius Ramovėnų vardu įteikė Gubernatoriui stilingą lietuviško liaudies meno kryžių, kurio autorius yra S. Čirpus, įteikimo aktą perskaitė akademikė Margarita Lukaitytė Gubernatoriaus požiūriui įteiktas raudonųjų rožių buketas. Geles įteikė skautė akademikė Lidija Zebrauskaitė. Gubernatorius William G. Stratton apodė delegacijai (viso buvo 12 asmenų) savo rūmų visus kambarius, paaiškindamas jų paskirtį ir istorinę reikšmę. Vizitas pas Gubernatorių užtruko apie 30 minučių. Ta proga delegacija apžiūrėjo Prezidento Lincoln namą, kuria-

me jis gyveno. Dabar tas namas yra tautiniu muziejumi.

Delegacijos vizitą pas Gubernatorių ir vainiko uždėjimo iškilmes daktaras Budriai nufotografavo ir sufilmavo kaip istorinės reikšmės įvykius.

Zemiau dedamas Gubernatoriui dovanos įteikimo aktas:

Honorable William G. Stratton
Governor of Illinois.

Dear Governor Stratton:

On the occasion of commemorating the 40th anniversary of the reestablishing of the Lithuanian Army a wreath was placed at Lincoln's Tomb in Springfield, Ill. at 1:00 P. M. today, in the name of the Lithuanian Veterans Association "Ramove".

On behalf of said Association, we wish to thank you most cordially for your kind permission to lay that wreath, and for your gracious reception at your Executive Mansion.

On this occasion we also express our sincere respects to Your Excellency as Governor of the State of Illinois and as proponent of the Displaced Persons Bill.

Please accept this symbolic gift - a cross of Lithuanian folk art - as a token of our appreciation and thankfulness and as a reminder of our enslaved homeland, Lithuania.

Sincerely yours,
POVILAS PLECHAVIČIUS
President
ANTANAS REKLAITIS
Secretary

Lietuvių Vėteranų Sąjungos RAMOVĖ Centro Valdybos Pirmininkui Generolui P. Plechavičiui Lietuvos Diplomatinijos Šefo Sveikiname.

Aukštai Gerbiamas p. Generole, Lapkričio 23 dieną sukanka 40 metų nuo Lietuvos kariuomenės atkūrimo mūsų sostinėje Vilniuje. Šia proga siūniuju nuolatinį sveikiname Lietuvos Sąjungai RAMOVĖ, kuri jungia mūsų karinius užsienyje ir atstovauja garbingas mūsų kariuomenės tradicijas.

Toji dvasia, kuri įkvėpė kariuomenės žygius bei darbus, atstatant Lietuvos valstybę, saugojant ją ir auklėjant jaunimą, tebėra gyva mūsų tautoje ir palaiko jos troškimą atstatyti Lietuvos laisvą bei nepriklausomybę.

Tai prisimindamas, aš lenkiuosi prieš zuvusį už Lietuvą karių atmintį.

Prašau priimti mano gilios pagarbos žodžius.

S. LOZORAITIS
Lietuvos Diplomatinijos Šefas

Vienybės
METINIS
KONCERTAS
IVYKSTA
1959 M. VASARIO 1 D.
Webster Hall,
NEW YORKE

geriausiu atveju ant mūsų sklypelio bus pastatytas tik paprasčiausias kioskelis, kuriame tautiniais rūbais (mūsų praeitis) pasipuošusios merginos atsilankiusius vaizins dešrom su kopūstais (mūsų dabartis), ateitį atsilankiusieji į valzduos patys (tai priklausys nuo dešrų skonio ir virškinimo). Melskimės, kad bent dešros būtų skanios...

Chicago komunistų simpatikai netrukus laukia susirinkimą, kuriame ilgesnį pranešimą padarys neseniai iš Maskvos grįžęs Chicago komunistų vadas. Lietuviai, kiti pavergtų tautų

talkininkaujami, žada šį komunistų susirinkimą pikietuoti.

Chicago vyrų choras ir moterų operos choras lapkričio 30 d. Lietuvos Auditorijoje buvo suruošę jaunų operėlių vakarą ir žokius, kurie davė neblogą pelno. Pinigai skubiai reikalingi Bizet'o CARMEN operos pastatymo ruošai, kurios 3 spektakliai numatyti ateinančių metų balandžio mėn.

Teko patirti, kad Chicago Lietuvos opera su Fausto spektakliu ruošiasi kviešti Hartfordo (Conn.) Lietuviai.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ, vienintelė šios rūšies firma pasaulyje, gerai žinoma Europoje ir Australijoje, siūlo savo patarnavimus ir JAV gyvenantiems tautiečiams.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ turi visus reikalingus leidimus siųsti dovanų siuntinėlius betarpiu iš Anglijos į Lietuvą ir į visas Sovietų Sąjungos sritis.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ, pristatydama savo tautiečiams JAV, siūlo specialų ekspres standartinį siuntinį, sudarytą iš trijų gabalų po 3-1/4 jardo pilkos, rudos ir mėlynos medžiagos, viso labo 9-3/4 jardo, už negirdėtai žemą kainą - tikrai už 40 dolerių. Į šią kainą įeina sovietinis muitas, draudimas, licenzija, supakavimas ir pasiuntimas. Negana to: prie tokio siuntinio galima pridėti kataloginėmis kainomis dar 10 svarų siuntėjo pasirinktų prekių, nemokant jokių papildomų mokesčių. Galima pridėti ir savų prekių, bet tik visiškai naujų, nenaudotų. Tokiu atveju už pridėdamąsias prekes sumokamas tik muitas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ yra vienintelė šios rūšies firma, neimanti jokių pasiuntimo manipuliacinių mokesčių už siuntinius, kurių vertė siekia arba prašoka 75 dolerius.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS siuntiniantį iš Londono siuntiniai pasiekia Lietuvą per 3-5 savaites. Visi siuntiniai apdraudžiami. Jų pristatymas garantuotas.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ išpildo iš Lietuvos gaunamus receptus ir pateikia visus čia gaminamus vaistus žemiausiomis kainomis.

REIKALAUKITE mūsų kainininkų ir medžiagų pavyzdžių, kuriuos nusiųsime Jums tuojau, gavę Jūsų laišką!

LITHUANIAN TRADING COMPANY
1A, Hunt Street
London, W. 11 - Great Britain
Lietuvių Prekybos Bendrovei reikalingi agentai visose JAV valstybėse ir Kanadoje.

CLEVELANDO LIETUVIAI

J. ANTANAITIS

Kariuomenės atsakomybė Lietuvos tragedijoj

L. V. S. Ramovės skyrius lapkričio 22 d. surengė Lietuvos kariuomenės atkūrimo 40 metų sukakties minėjimą. 1918 m. lapkričio 23 d. nepriklausomos Lietuvos kariuomenės iškūrimo aktą ši organizacija atitinkamai kasmet pamini, tačiau šiemetinis minėjimas buvo ypatingesnis.

Karių Ramovės skyrius išigijo vėliavą ir minėjimo metu kun. Dzegoraitis lietuvių salėje ją pašventino. Vėliavą jie išigijo kaip Lietuvos išlaisvinimo vilties simbolį. Dr. K. Pautieniaus iniciatyva, prie vėliavos pridėta sauja lietuviškos žemės, perristos gėdulo kaspinu, kurie primena, jog Lietuvos žemę mindžioja okupanto batas.

Šiame minėjime kiek išsikyrė, iš ligšiolinių tokių parengimų, pagrindinio kalbėtojo paskleistas mintys. LVS Ramovės centro valdybą atstovavo ats. gen. prof. S. Dirmantas. Jis iškėlė Clevelando skyriaus pirm. ats. maj. A. Jonaičiui išigytą vėliavą (jos kūmais buvo: S. Smetonienė ir centro atstovas, be to, inž. P. Ziūrys ir Mikulskienė, nuolatinis vėliavininku paskirtas A. Spirai-

tis), ir pasakė atvirų prisipažinimo žodžių dėl netolimos Lietuvos tragedijos.

Jis palietęs sovietų okupaciją Lietuvai 1941 m., pareiškė nuomonę, kad jos būtume ne išvengę, nežiūrint, kaip mes būtume tvarkęsi ar kokią politiką vedę. Bet faktinai okupacija įvykusi ne 1941 m. birželio 15 d., o 1940 m. rudenį, kai išleisdome raudonosios armijos įgulas. Jau tada Lietuvos likimas kariniu požiūriu buvęs išspręstas, o iki žinomo ultimatumo vykęs tik žaidimas.

Kalbėtojas neabejoja, jei Lietuvos kariuomenei būtų buvęs duotas išakymas, tai ji sovietų okupacijai tikrai būtų pasipriešinusi. Bet čia pat jis iškėlė klausimą, ar nepriklausomos Lietuvos kariuomenė, ypač jos vadovybė yra atsakinga, nepasipriešinusi okupacijai be išakymo. Ir čia pat atsako: taip, Lietuvos kariuomenė, jos vadovybė atsakinga, kad ji nepasipriešino okupacijai nors ir be išakymo. Iš jo kalbos buvo galima jausti, kad didžiausia kaltė tenkanti paskutiniam apsaugos ministeriui ir kariuomenės vadui. Jie turėję bent asmeniškai aukotis, ginklu sovietams

protestui pareikšti. Nepasipriešino kaltę tenkanti ir visiems buv. Lietuvos kariuomenės vadovams. Prisimenant, kad gen. S. Dirmantas savo laiku irgi buvo Lietuvos krašto apsaugos ministru, tai šiuos žodžius tenka laikyti ir jo dalinį kaltės dėl kariuomenės nepasipriešino prisipažinimą. Seno amžiumi ir žilo generolo atviras ir tiesus prisipažinimas salėje darė išpuodžio.

Toliau kalbėtojas aptarė, kokią reikšmę kariuomenės, nežiūrint dalinio dydžio pasipriešinimas turėtų. Jei tokio išakymo ir nebuvo, bet vis dėlto moralinė atsakomybė dėl nepasipriešino kariuomenei tenkanti. Girdi, kariuomenė netiesioginiai irgi nelėmė Lietuvos politikos, nesikišo į vidaus reikalus, nedarė spaudimo? (Tatai patvirtina gen. S. Raštikis savo atsiminimuose, J. A.) Taigi, ji turėjusi savo iniciatyvą, nors ir be išakymo, pasireikšti ir Lietuvos tragedijos metu.

Zinomas kariuomenėje žūkis — be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk! — gen. S. Dirmanto nuomone, vargu ar betiks būsimo Lietuvos kariuomenei; jis geriau tiktų karštesnėms tautoms, tokiems, kaip vengrai. O mūsų žūkis turėtų būti — reikalui esant, pasipriešink!

Ramovės skyrius kariuomenės minėjimo proga gavo daug sveikinimų. Juose buvo iškelta nepriklausomos Lietuvos kariuomenės vaidmuo tautos švietime ir auklėjime.

Po to buvo meninė dalis, kurią atliko Čiurlionio ansamblis, padainuodamas momentui pritaikintų karinių dainų. Sekmadienį lietuvių bažnyčioje buvo Ramovės skyriaus užprašytos pamaldos už mirusius bei zuvusius lietuvius karius ir partizanus. Pamaldos išpuodingai baigtos Tautos himnu.

Trumpai

* Antras V. Kudirkos minėjimas bus gruodžio 14 d. Čiurlioniečių namuose. Kaip anuomet, mūsų tautos sutemų laikais V. Kudirkos balsas šaukė tautą prisikėlimui, taip šiandien mes išivijoje esame reikalingi jo dvasinio palikimo sustiprinimo.

* LBC pirmosios apylinkės valdyba rengia mokinių dailiojo skaitymo deklamavimo ir laisvojo kalbėjimo varžybas. Jos įvyks gruodžio 7 d. 11:30 val. lietuvių salėje. Visi kviečiami dalyvauti varžybose stebėtojais.

* Alto skyriaus valdyba paruošė rezoliuciją ALT Vykdomajam Komitetui dėl studentų ir Alto skyrių atstovų įvedimo į Vykd. K-tą. Ši rezoliucija bus svarstoma ateinančiame Clevelando Alto susirinkime.

Solistė Aldona Stempuzienė, kuri ateinančių metų vasario 1 d. dalyvaus Vienybės koncerto programoje. Tai bus pirnas jos pasirodymas Vienybės koncerte, kuriame taip pat dainuos solistas Stasys Baras-Baranauskas, neseniai Chicagoje, prieš 72.000 auditorija, laimėjęs dainavimo konkursą.

HAMILTONO AUKURO VIEŠNAGĖ

Akademinio Skautų Sąjūdžio Clevelando skyriaus pakviestas, Kanados hamiltoniečių dramos mėgėjų būrelis suvaidino plačiai pagarsėjusią John B. Priestley 3 veiksmų pjesę "Inspektorius atvyksta".

Pirmasis tų entuziastų žygis Clevelande laimėjo pasisekimą. Talentinga ir pagarbiai vertinama aktorė E. Dauguvietytė-Kudabienė, šio veikalo režisorė savo įtaka yra pasiekusi gražų tikslą.

Kieto naturalizmo suimtas veiklas užimponavo žiūrovus, o stilinga vaidyba priverė salę rimtai susikaupti. Vaidinta natūraliai ir gyvenimiškai. Teksto perteikimas, vidinis emocijų atskleidimas, taiklus įvairių niuansų vaizdavimas palietė ne tik veikėjų, bet ir žiūrovų sąžinės gelmes. Skaudūs prabilusios sąžinės virpėsiai buvo puikūs, tik galima, kad neapėmė visą sceną, visą veikalo pastatymą. Tačiau žiūrovai liko staciai perblokšti, lyg užhipnotizuoti, inspektoriaus įėjimas iš scenos į salę ir per visą salę. Bendrai, inspektoriaus Gool vaidmuo, kurį atliko A. Juozapavičius išsiskyrė iš visų vaidintojų. Tai buvo ne tik šiaip sau inspektorius, bet smogiantis kiekvieno veikėjo sąžinę kaltintojas, kuris drąskė kiekvieną širdį savo klausimais, veikiantis perkūniška įtaiga.

Režisorė, vaidindama Sybil, žmoną, momentais įrodė natūralių bruožų pilnumą. Tai ryškiai apkliautosios sąžinės atstovė,

nors ir prašmatni, išvengė dirbtinumo ir jaudino žiūrovus. Psichliova ne efektinga, bet savo ekspresija daugiau gyveno, negu vaidino.

Sužadėtinės Sheila rolę vaidino G. Bakaitytė. Tai malonios sceninės išvaizdos, perdėm skoningos vaidybos, judraus veido, kupina skausmo, natūralaus veiksmo ir grakštaus naivumo... Visa tai rodo, kad ji yra toli peržengusi mėgėjišką lygį.

Sėimos tėvo, Arthur Birling rolę išpildė A. Stankevičius. Netikėti kasdieninio gyvenimo lūžiai vertė iš pat šaknų jo išdidumą ir paviršinį įtakingumą. Opios problemos apsupo jį ir išsiskverbė į jo asmeninį pasaulį. Bet jis nugalėjo visas kliūtis, nesidrąskė diletantiskai, o logiškoje išvadoje liko nepataisomas kietas širdis žmogus. Visa tai suvaidinti jam pavyko.

Paminėtini ir du jaunuoliai, tai sūnus Eric ir sužadėtinis Gerald Croft. Jie buvo skirtingi, tiek sąžiningumo, tiek įvairių išgyvenimų, tiek gailesčio reiškiniai. Nors per daug neišsiskirdami iš ansamblio dramos, vis dėlto jie momentais buvo kiek iškėsnai už kitus vaidintojus. Bet tai nugalima kliūtis ateityje.

Bendrai ši vaidinimą tenka vertinti tobuliau, negu daugelio kitų gastrolininkų ligšiolinius Clevelande pastatymus. Akademikai skautai gali didžiūti, tinkamai pasirinkdami vaidintojų būrelį ir veikalą. Paskvietę šią trupę kitų kolonijų lietuviai tikriausiai neapsivils.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI
MEDŽIAGAS SIUNTINIAMS (LIETUVĄ,
GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuvėje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvyneje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos
žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(Išlipni Suthpin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

SALE 50% OFF SALE

ANNUAL FLOOR SAMPLE AND GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE

Modern Bedroom Suites	\$90.00
Modern 3-pc. Living Room	129.00
Convertible Studio Couches	49.00
Hollywood Beds — Ensemble	39.00
Hiriser Folding Cots	19.00
Cotton Mattresses — all sizes	9.95
Famous Make Hotel Type Innerspring Mattress	14.95
Orthopedic Hair Innerspring Mattress and matching box spring 2 piece set	49.00
Steel Bed Frame Casters	6.95
Dinettes	39.00

CONVENIENT TIME PAYMENTS
FOR REAL SERVICE
AND SATISFACTION
See Us First

CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.

3 Floors of Fine Bedding and Furniture
3427 Fulton Street Brooklyn, N.Y.
(near Lincoln Avenue)

APplegate 7-8802

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257Vytautas Meskauskas
Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Ill.
Tel. Ploneer 9-2588Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Dabar

(Atkelta iš 1 psl.)

Snekūs, tie amerikiečiai. Jie, kartais įsišneka net ligą.

Kai rusai paleido sputniką, tai amerikiečiai, beveik verkšlandami, tvirtino, kad jiems reikės mėnesių, o gal net metų aniams šioje technikos srityje pasivyti.

Dabar, kai rusai jau turi atominį lėktuvą, kuriuo jie galės be sustojimo skraidyti aplink pasaulį, tai ir vėl bėda:

Girdi, mes nuo rusų atsilikę keturis metus...

Nesamone. Minėsite mano, laikraštiniuko, žodį — kitais metais amerikiečiai skraidys savo gamybos atominis lėktuvu.

Kita vertus, o ko jau čia taip skubėti? Nuo grabo, kad ir atominis lėktuvu skrisdama, nepabėgsi, o dėl lenktynių, tai — ką gi!

Ne vakar nuo Himalajų kalnų žmogus yra nulipęs.

Iš viso, tos kalbos apie technikos lenktynes danguje man primena kartą Kaune girdėtą tokį dviejų, ne visai blaivių žmogystų, pasikalbėjimą.

Iš Amerikos parvažiavęs tautietis pasakoja apie "stebuklingą" traukinių judėjimą tarp New Yorko ir Chicagos.

— Paties traukinio tu nepamatysi, tik kai jau kepurės ant galvos neturėsi, tai žinosi, kad traukinys praėjo, rieste rietė apvalaus veido amerikietis.

— Bet tamstai, matyt, dar neteko keliauti mūsų traukiniais tarp Kauno ir Klaipėdos, rimtai, bet su aiškia ironijos šypsena kalbėjo kaunietis. Andai aš, važiuodamas į Klaipėdą, susibariau su Kauno stoties viršininku. Užsimojau jam kirsti, bet ar žinai, tamsta kam aš pataikiau? Ogi Klaipėdos stoties viršininkui.

Anekdotas? Taip. Bet kai Washingtonas taip garsiai atsi-rūgsta Maskvos pagyrų barščiais, tai anekdotas — vaistai.

Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratos

POETO KELIAS Į MAIŠTĄ - 2 -

EMIGRANTAS NETURI BALSO...

- Todėl Pasternakas nepasiliko užsienyje 1921 metais, atsisakė važiuoti ir dabar - Kaip Pasternako knyga pateko į užsienius ir buvo atspausdinta jos rusiška laida - Paralelės su Carl von Ossietzki.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitame VIENYBĖS numerįje trumpai perbėgome menininkų santykių su sovietiniu režimu raidą iki 1932 m. Menininkai, kurie paprastai yra nepatenkinti kiekvienu režimu, netruko nusivilti ir iš bolševikų revoliucijos išplaukusia santvarka. Vieni emigravo, kiti buvo "likviduoti", tretį nusižudė, ketvirtį, kaip Pasternakas, nutilo ilgems metams. Beje Pasternakas 1920-21 m. buvo išvažiavęs į Vokietiją gydyti savo žmonos. Ir, žinoma, jis galėjo ta proga pasinaudoti ir likti emigracijoje, tačiau taip padaryti nesiryžo. Nors ir būdamas ne rusų kilmės žmogumi, jis vis dėlto jautėsi taip tampriai suangų su Rusija, kad kifur gyventi negalėjo.

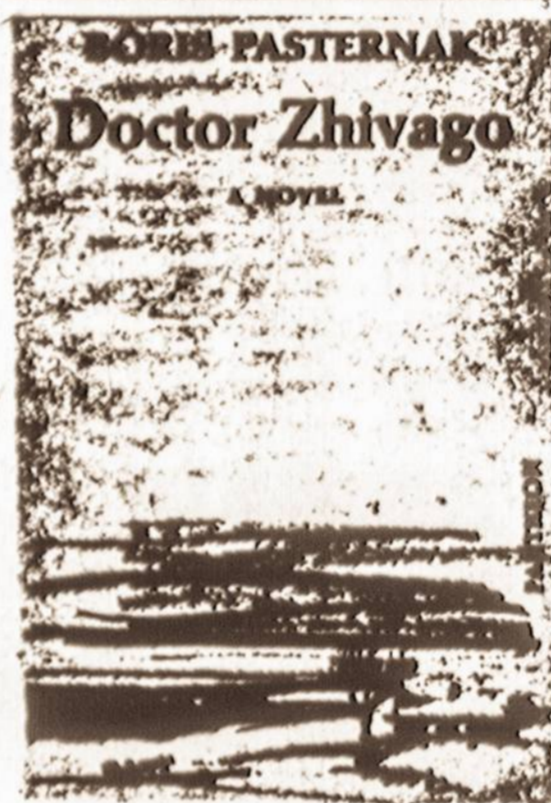
Rusijoje jo gyvenimas ir po 1932 m., kada sovietinis režimas labai sugriežtėjo, materialine prasme buvo pakenčiamas. Jis vertėsi, kaip sakėme, klasikų vertimais, o savo nuomonės nereiškė. Kiti, kurie drįso šiek tiek pasipriešinti, buvo likviduoti. Jų tarpe reiktų paminėti Vsevolodą Meyerholdą, didžiausią po Stalinskio žvaigždę Rusijos teatro danguje. 1938 m. jis drįso bandyti pastatyti Nikolajaus Erdmano komediją "Savižudys". Tos komedijos herojus, įžiūrėjęs sovietinio gyvenimo beprasmiškumą, nutaria nusižudyti. Tas nuosprendis jį paluosuoja nuo baimės slogučio. Jis laimingas, nes blogiau už mirtį jo niekas ištikti negali, o mirties jis pats nori. Įsdrąsinęs herojus net skambina liaudies komisarių tarybos pirmininkui...

Po generalinės repetacijos autorius dinga be žinios, o Meyerholdui buvo įsakyta padaryti viešą atgailą. Vieton to, tačiau jis išdrožė kalbą, kurioje vyriausybės menininkams pirašytą "socialistinį realizmą" išvadino neturintiu nieko bendro su menu. Sekantį dieną Meyerholdas buvo sulintas ir per savaitę NKVD kalėjime numarintas, o jo žmona artistė Zinaida Reich nužudyta jos pačios bute...

Po to greitai prasidėjo karas, kada visur visos mūzos tyli. Pasternakas buvo užmirštas. Tik 1946 metais kažkoks pareigūnas jį prisiminė ir pakvietė paskaityti savo kūrinį į literatūros vakarą Maskvoje. Jam pasirodžius scenoje, publika sukėlė didelės ovacijas. Tai buvo didelė staigmena rašytojui, kuris pats manė, kad jo kūryba platesnėm masėm yra visai neprieinama. Sujaudintam Pasternakui iš rankų iškrito lapas ir jis sustojo viduryje savo senokai parašyto ir atspausdinto eilėraščio. Nepatogioje tyloje staiga kažkas iš publikos pradėjo toliau deklamuoti tą eilėrašį, o netrukus prie to nežinomo balso prisidėjo bent pusė publikos — ei-

lėrašius buvo baigtas masine deklamacija. Pasternakas tegalėjo pasakyti: "Spasibovam, dorogije!"

Sakoma, kad tas vakaras paskatino Pasternaką išdėstyti savo pažiūrą į gyvenimą. Jis tada jau buvo pradėjęs rašyti savo dr. Živago — romaną kuriame vaizduojamas Rusijos gyvenimas per pirmą XX amžiaus pusę.

Dabar labiausiai parduodamas B. Pasternako knygos "Dr. Živago" viršelis.

Dr. Živago — kaip ir kiti klasiniai rusų literatūros herojai — yra kántriai kenčiantis pasyvi asmenybė. Jis neįieško politinės katastrofos priežasčių, bet tik konstatuoja pačią katastrofą.

Taip nusiteikęs daktarą likimas, prasidėjęs pirmajam pas. karul, nubloškia į Uralą, vėliau į Sibirą. Revoliucijai prasidėjus dr. Živago sutinka savo senus draugus ir pažįs-

tamus, kurie prisidėjo prie bolševikų arba su jais kovoja. Pats dr. Živago, kaip Pasternakas, rašo simbolinius eilėraščius ir suka galvą tik dėl stiliaus problemų.

Živago myli Larą, aistringą ir paslaptinę moterį, kuri čia dingsta, čia vėl atsiranda dr. Živago aplinkoje. Ja simbolistas Pasternakas vaizduoja pačią Rusiją, kuriai "smulkūs pasaulio reikalai, kaip žemės rutulio pertvarkymas", nerūpis.

Pasternakas savo herojų dr. Živago numarina 1929 m., jį simboliškai nutrokškindamas Maskvos perpildytame tramvajuje. Tačiau romanas dar ilgai tęsiasi toliau. Kai kurie romano personažai net pergyvena antrą pas. karą. Du iš jų, būvę ištikimi bolševikai, nusivylia režimu, tačiau tiki ateitimi: "Nors pergalė ir neatnešė tikėto išsiaiškinimo ir laisvės, tačiau pokario metais sužadinta laisvės viltis buvo vienintelis jų istorinis turinys."

Sitame istoriniame romane tik kartą paminimas Lenino vardas, o Stalinas visai neminimas, tarytum jo visai nebūtų buvę. Vietoje to autorius daug vietos skiria Rusijos žiemos, vėjo ir lietaus atvaizdavimui. Ypač lietus yra mėgiama Pasternako poezijos tema.

Savaime aišku, kad tokia knyga negalėjo būti palankiai suikta sovietinio režimo, nepaisant to, kad Stalinui mirus prasidėjo tam tikras atodrėkis, kuris su mažom pertraukom tęsiasi iki dabar. Atodrėkis

davė progos pasirodyti ir tiems, kurie nenori būti vien pavėjui. Kaip pavyzdį, galima paminėti Dudincevo romaną "Ne vien duona gyvena..."

Pasternakas savo dr. Živago 1956 metais įteikė valstybinei leidyklai. Kaip minėjome, jis laikomas masėm neprieinamu rašytoju, todėl leidykloje kažkam atėjo į galvą tą knygą, nors ir neleisti Rusijoje, tačiau kaip sovietinių humanistinių tendencijų įrodymą, patiekti užsieniui. Tokiu būdu dr. Živago rankraštis atsidūrė pas Milano leidėją komunistą Giangiacomo Feltrineli. Greitai tačiau apsižiūrėta, kad romane yra tokių vietų, — jas jau citavome pereitame VIENYBĖS numerįje, — kurių skelbti negalėtų. Pats Sovietų Sąjungos rašytojų sąjungos sekretorius Aleksiejus Surkovas nuskubėjo į Milaną atsiimti Pasternako rankraščio.

Tačiau nieko nepesė, nes Feltrineli pajuto biznį, prieš kurį jo partijos drausmės pajautimas kapitulavo. Tačiau italas nesiskubino su rusiškos laidos leidimu, nors ir tarėsi dėl jos su viena Olandijos spaustuve, turinčia rusiškus rašmenis. Po kiek laiko toje spaustuveje pasirodė kažkoks ponas, kuris užsakė knygą atspausdinti ir ją atspausdinus visą laidą pasiėmė, sumokėdamas pinigų. Spaustuvesiškai jai galvą neatėjo, kad užsakytojas nebuvo Milano leidyklos atstovas, bet New Yorko gyventojas Aleksiejus Tolstojus, tolimas ra-

(Nukelta iš 9 psl.)

Newarke įvykusio BALFO Seimo prezidiumas. Kalba vicepirmininkė Paurazienė iš Detroito. Sėdi prezidiumo nariai.

KLASIKAI, MAT, ATSIKADO...

FRANAS LAPĖ

Prieš Pasaulinės Lietuvių Bendruomenės seimo praga surengtos lietuviškos dailės parodos atidarymą, spaudoje pasirodė protestas, pasirašytas Č. Janušo ir P. Puzino. Protestuojama prieš parodos jury komisią, iš kurios jie pasitraukė, kadangi komisija esanti abejinga "miešiam klasikiniam menui". Negana to, paroda užsidarius po antrąją "Ar tikrai paroda buvo bloga?" nei vienu žodžiu neužsimindami apie parodą, paklydo asmeniškuose skunduose ir iš viso rašymo nieko daugiau nepaaiškėjo, kaip mėginimas plauti savo nesvarius baltinius publikos akyse. Sekdami "klasikais" sukruoto ir padėky rašytojai, viešai dėkodami už viešai pareiktus perspėjimus, laiku išgelbėjusius jų nekaltą patriotinį rūbą nuo raudonų dėmių. Esą parodos programos įvade buvę suminėti žydų tautybės dailininkai, kurie perspėjusiųjų manymu ką tai bendro turi su komunistu (irgi originali idėja meno klausimais). Visur pabrėžiamas viešumas: protestuojama viešai, perspėjama viešai, dėkojama viešai.

Kadangi niekur spaudoje nesimatė prieštaravimų jų viešai skelbiamoms idėjoms, susidarė vaizdas, kad visai eilė "tikrų patriotų" ir "klasikinio meno atstovų", buvo sudarytos tiek profesiniai, kaip dailininkams, ir tiek idėjiniai, kaip patriotams, nepriimamos sąlygos, taip kad jie buvo priversti pasitraukti iš anos kultūrinės demonstracijos. Peršama idėja, kad paslapčia maža grupė dailininkų modernistų, įvairių intrygų pagalba, išstūmė lauk "klasikus". Vartoju žodį "klasikai" kabutėse, nes tikra klasika atstovauja tyrumą, grynumą ir taurumą.

Visa tai būtų nieko, jeigu nuomonių skirtumai, kas yra labai pageidautinas reiškinys, pasiliktų profesijos ribose, bet kada įteikiama visuomenėje pritarimo, yra daroma žala visiems. Pirmiausia, purvyne veikiamas dailininko vardas, toliau sukuriama nuomonė žemo kultūros stovio tuo vardu besivadinantiesiems.

Kodėl šitokie reiškiniai mūsų visuomenėje įmanomi, priežasčių tam yra daug. Vienas iš tokių yra mūsų "sürgimas" savąja kultūra. Kiekvienas iš mūsų jaučiasi privalęs ką nors tuč klausimu daryti. Deja ne visi iš mūsų yra palaiminti aukštą inteligencijos laipsniu. Dailininkų nėra daug. Besivadinančių dailininkais yra istisos organizacijos. Žinoma, uždrausti žmogui vadintis dailininku neįmanoma, jeigu jis galvoja tokiu esąs. Vien tik laikas tepadarą atranką. Laikas nuo laiko mes visi mėginame surasti bendrą kalbą. Jeigu įvairias sroves pripažįstą dailininkai turėtų pakankamą skaičių narių, gal be didesnio trynimosi kiekviena grupė galėtų veikti atskirai. Dabartinėse aplinkybėse keliems tenka plaktis prie daugumos. Viena reikėtų mažumai suprasti, kad demokratinėje santvarkoje daugumos nuomonė yra diktuojanti ir nors tiek parodyti savo subrendimą be viešų protestų.

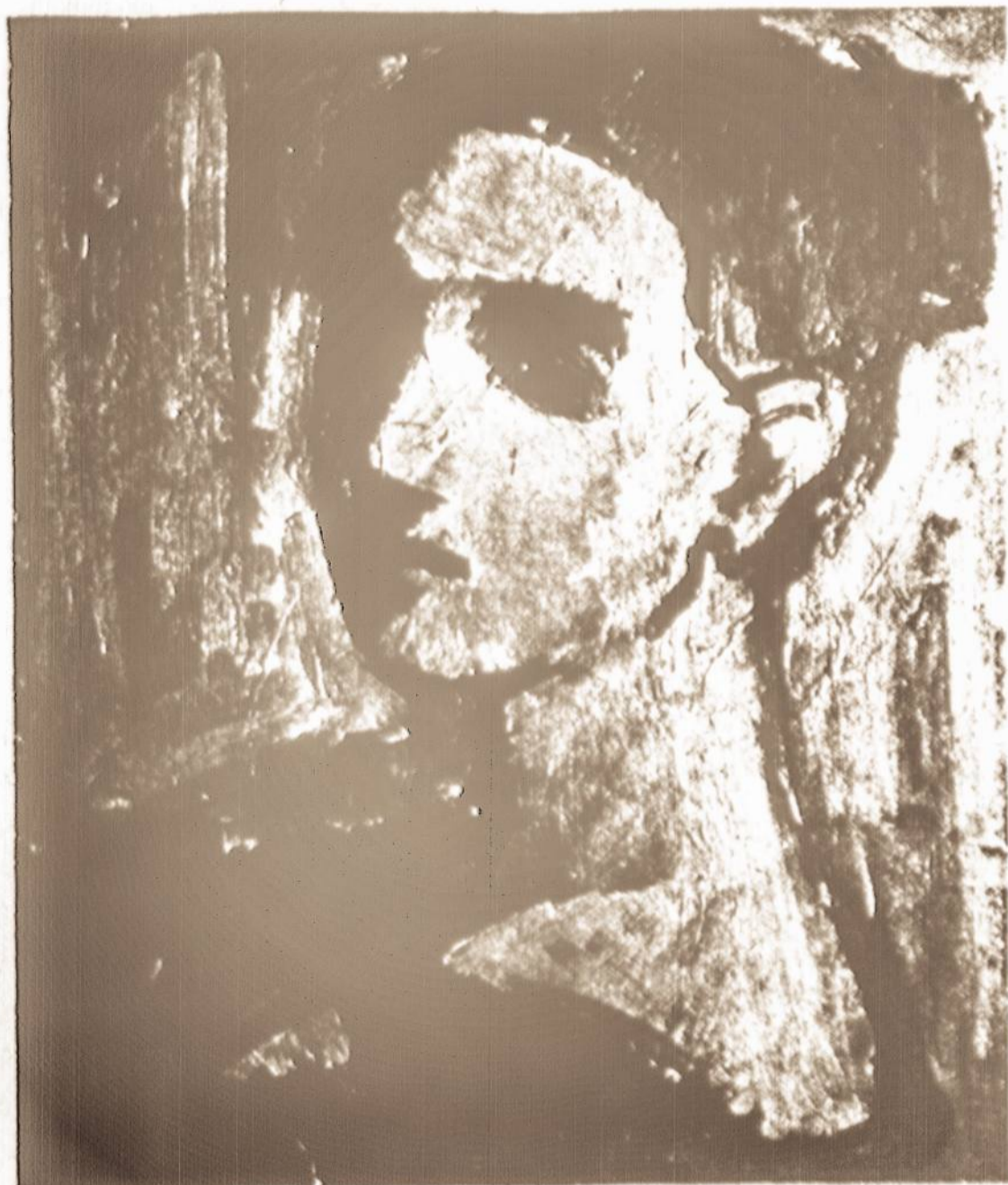
Kita priežastis — mes visi išsivijoje. Mūsų gyvenimas yra persunktas nostalgija savam kraštui. Kiekvienas Lietuvą primena dalykėlis, nežiūrint kaip barbariškai bebūtų išpildytas, yra daugumos vertinamas aukščiausiu meno pasireiškimu — "klasika". Šitokio meno atstovai visada suras pritarimo dau-

gumoje ir prisidengę "patriotiškumo" skydu bei pasigriebę buožę savo "klasizmo" yra visuomet pasirengę kariauti prieš naujų išsireiškimo kelių bejieskantį dailininką. Žinoma, ta kova bendrai lietuviškos kultūros eigai žalinga, nes yra žaidžiama idealais ir principais grynai savo egoizmui patenkinti.

Trečia priežastis tai neturėjimas savo kriterijaus mūsų kultūriniam atsiekimams matuoti. Tuo klausimu mūsų autoritetu yra svetimieji. Asmuo, paminėtas svetimųjų spaudoje, nežiūrint nuopelnų ar tų nuopelnų dydžio, mums perduodamas teleskopiniu mastu ir pasidaro "žinomas". Iškraipymas tikrovės negali būti pateisinamas tautinės moralės palaikymu išsivijoje. Visa tai veda prie "inferiority complex" — neramaus ir nesaugaus jausmo savo kultūros laipsniu ir reikalavimai ją parodyti svetimtaučiams. Žmonės, kurie yra tikri savo vertybėmis gerai žino, kad tos vertybės nepraeis nepastebėtos.

Antai 1957 metų N. Y. Lietuvių Dailininkų Sąjungos rudeninės parodos atidaryme, tuometinis P. L. B. Seimo organizacinio komiteto pirmininkas savo kalboje reikalavo, kad dailininkai grįžę į namus per pusmetį sukurtų lietuvišką kultūrą, nes ji būsianti jam reikalinga parodyti svetimtaučiams suvažiavimo metu! Šitoks reikalavimas yra kartojamas nuolat. Atrodytų lyg mes esame tiek išsilavinę savo kultūrą slėpti, kad tik didelių suvažiavimų metu, organizuotojams pavyksta ją atrasti ir ištempti viešam pademonstravimui. Nenuostabu, kad tokios demonstracijos mažai ką kultūrinio tenarodo.

(Nukelta į 9 psl.)

Pranas Lapė :

Jaunos moters portretas

APIE BALFO SEIMĄ NEWARKE

JONAS VALAITIS

BALF'o seimas Newarke (N. J.) buvo daug triukšmingesnis už visus kitus seimus; daugiausia dėl direktoriato sudarymo. Reikia stebėtis, kiek Balfui pasidarbuoti norinčių! Kad tiek atsirastų vajuose...

Kai BALFą steigėme, tai dženotelmeniškai susitarėme iš tuo metu Amerikoje veikiančiųjų 4 grupių rekomenduoti po 5 direktorius, kuriuos savo ruožtu Nominacijų Komisija rekomenduodavo Seimui tvirtinti. Bet kokios derybos vykdavo prie uždarų durų tarp grupių atstovų ir nominacijų komisijos. Ta tradicija buvo sulaužyta Detroito Seime.

Šiame Seime dėl to kilo triukšmas. Po ilgų ir gana aštrių ginčų, direktoriato rinkimai buvo apšaukti net "komunistiškais". Kam, girdi, dar į Seimą reikėjo važiuoti ir panašiai. Ir tik po pertraukos, persikėlus į kitą salę, dalis delegatų pradėjo artėti prie susitarimo. Tada rinkimai vyko taip:

Pirmiausia pirmininku perrinktas dr. kan. J. B. Končius. Po to jis kvietė rinkti jam padėjėjus.

Vietoj iki šiam laikui grupių rekomenduotų 5 kandidatų, rekomenduota ik po 3. Tas sudaro 12 direktorių. Kitus 12 nominavo iš vietų dar seime likę veikėjai.

Grupių rekomenduoti Katalikų Federacijos atstovai: Marija Rudienė, Gaizutis, kun. Pakalniškis.

Tautininkų Sąjungos: Juozas Ginkus, A. S. Trečiokas, Nadas Rastenis.

Sandariečių: A. Andriulionis, J. Audėnas, A. Devenienė, Socialistų: Nora Gugienė, Bronė Spūdienė, adv. St. Briedis.

Seime slaptu balsavimu išrinkti:

Kun. Mortinkus, P. Minkūnas, E. Paurazienė, M. Zujus, V. Dilis, V. Abraitis, Baronas, S. Čerienė - Mulka, adv. K.

Paulius, V. Alksninis, Rugys, Jokūbas Stukas.

Direktoriato susirinkime S. Čerienė-Mulka rezignavo, užleisdama vietą pora balsų mažiau gavusiam chicagiečiui I. Daukui.

Geografiškai direktoriai pasiskirstė taip: New Yorko - 8, New Jersey - 5, Illinois - 4. Po viengū: Pa., Md., Mass., Rhode Island, Mich., Ohio, Conn.

Politinių pakraipų atžvilgiu direktoriai taip atrodo: 14 Katalikų Federacijos ir jai pritariančių, 7 tautinės minties ir jai artimų, 3 sandariečiai ir 3 socialistai.

Direktoriatas pasiskirstė pareigomis sekančiai: Vicepirm. - kun. Pakalniškis, Vyt. Abraitis, Elena Devenienė, M. Rudienė, Sekretorė - Nora Gugienė, Izdėninkas - A. S. Trečiokas, fin. ir prot. sekretorius - Vincas Alksninis.

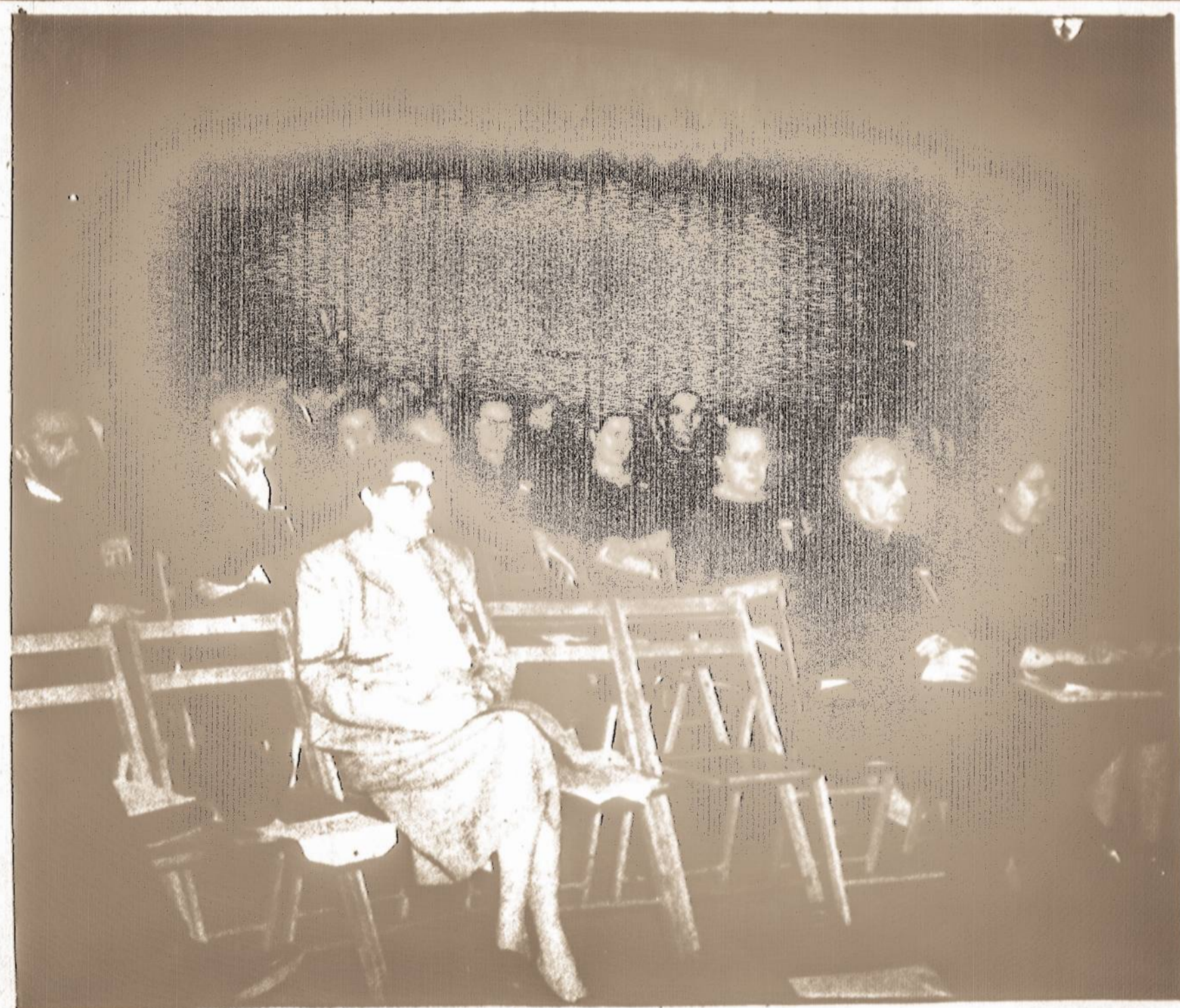
Spaudos Komisija: M. Zujus, J. Stukas, Baronas.

Teisinė Komisija: adv. K. Paulius, adv. Rastenis, adv. S. Briedis.

Seimą laidarė rengimo komisijos pirm. Jutulis. Seimui vadovavo: prel. Juras. Vicepirmininkais buvo: E. Paurazienė ir Vyt. Abraitis. Vakarienei vadovavo I. Trečiokienė ir J. Stukas. Dalyvavo ir kalbėjo: Vysk. Brizgys, miesto atstovas, Tėvas Bernatonis iš Vokietijos ir tik grįžusių iš Vokietijos Balf'o atstovė G. Grinienė.

Seimu rūpinosi new Jersey veikėjai. Jų pastangomis, miesto valdyba buvo išdėjusi iškabą: "Welcome Delegates of the United Lithuanian Relief Fund of America".

Posėdžiai vyko šv. Jurgio salėje. Tarp posėdžių svečiai buvo vaištinami ir valgydinami. Nakvynėmis taip pat kas norėjo aprūpino.

Praeitą savaitę Newarke įvykusio Balf'o seimo dalyviai, kurių tarpe (pirmoje eilėje) sėdi Balf'o pirm. dr. kan. Končius, P. Jungelūtė-Beverage, Nora Gugienė ir kt.

Istorinė apysaka

P. Tarasenka

STAIGA TOPTELĖJO ADOLFUI MINTIS

Nerasdamas į tuos klausimus atsakymo, senas vienuolis giliai atsiduso ir vėl atsiklaupė prie kryžiaus.

Staiga, lyg kieno išgąsdintas, Adolfas pradėjo blaškytis ir giliai šaukti: „Mama, mamyte!“ Tas nelaimingo jaunuolio šauksmas, veržimasis prie motinos buvo toks graudus, kad neišlaikė vienuolio širdis, ir jis su ašaromis akyse ėmė glamonėti, meiliais žodžiais raminti besiblaškantį Adolfą. Veltui. Dar graudžiau ir garsiau sudejavo jis, griebė tvarsčius ir nuplėšė juos nuo savo krūtinės. Išsigandęs brolis auklėtojas pastvėrė Adolfo rankas, bet buvo jau per vėlu: iš žaizdos ėmė plūsti kraujas ir sutepė brolio auklėtojo rankas, besistengiančias sutvarstyti. Tuo metu prasivėrė durys, ir į kambarį įėjo žmogus. Jis lėtai, ramiais žingsniais artėjo prie lovos. Pakėlė akis vienuolis, pažvelgė į atėjusį ir nustebo:

— Sanctus, sanctus, sanctus dominus deus! — Prapulka, prasmek, tamsioji galybe! Nė žingsnio toliau, nedrįsk artintis prie krikščionio sielos! — ėmė šaukti brolis auklėtojas, griebdamas kruvinom rankom kryžių iš nišos. — Nė žingsnio!.. Vardan dievo tėvo, sūnaus ir dvasios šventos!..

— Tai burtininkas Žaltinis, kilnisusis broli! — tarė Antanas, įeidamas iš paskos. — Aš ji, jūsų kilnybei leidus, pakviečiau Adolfo gydyti!

Žaltinis neskubėdamas nuėjo prie Adolfo lovos, atidengė jo krūtinę, pečius ir, pažvelgęs į krauju plūstančią žaizdą, lyg sustingo iš nustebimo. Sunkiai sudejavo Adolfas, bandė pakelti ranką, bet ji tik bejėgiškai nusviro. Pro sukąstus dantis išsiveržė dabar jau tylūs žodžiai: „Mama, mamyte...“ Jie Žaltinį tarsi pažadino iš sustingimo. Jis, greit kažką kuždėdamas, ištraukė iš po pažasties į drobės galą įvyniotus vaistus, užberė jų ant žaizdos ir ėmė tvarstyti.

Įdėmiai stebėjo vienuolis burtininko Žaltinio darbą ir jį patį.

Žaltinis buvo jau senas žmogus, tą gerai matė auklėtojas, tačiau kiek jam metų, niekas negalėtų atspėti. Visas pražilęs, su plačia balta barzda, bet aukštas ir tiesus. Sudžiūvęs veidas jį dar labiau sėdino, tačiau gilios jo akys spindėjo jaunatviška jėga ir tvirta valia. Jau vien tik iš pažiūros senasis burtininkas atrodė nepaprastas žmogus. Bet ne vien tik burtininko išvaizda stebino vienuolį: ant jo krūtinės po rudine judėjo trys gyvatės; kraipė jos galvutes, tarsi dairėsi po kambarį.

Nekreipdamas dėmesio į vienuolį, burtininkas Žaltinis vis tebekuždėjo ir tebetvarstė Adolfo žaizdą.

Stebėdami burtininką brolis auklėtojas ir tarnas Antanas laukė kažko netikėto, tarsi stebuklo. Ir tikrai — stebuklas įvyko. Netrukus be sąmonės gulįs Adolfas giliai atsiduso ir, pirmą kartą po sužeidimo atvėręs akis, sąmoningai apsidairė.

— Kas esi? — ramiai lietuviškai paklausė burtininkas Adolfą.

— Alpas! — visai netikėtai, irgi lietuviškai, silpnu balsu atsakė Adolfas ir vėl užsimerkė.

Sužibo seno burtininko akys, bet nei žodžiu, nei veidu neparodė jis, kad jaudinasi. Atsigręžęs į tarną Antaną, Žaltinis ramiai tarė:

— Pasakyk jaunuoliui, kad jaunuolis pasveiks. Aš gi savo patarnavimą atlikau, tegul mane išleidžia!

Antanas išvertė broliui auklėtojui burtininko žodžius vokiškai.

Matydamas, kad burtininkas tikrai Adolfui pagelbejo, ir tikėdamas, kad jis tikrai pasveiks, dėkingas brolis auklėtojas ištraukė iš kišenės odinį kapšiuoką su pinigais ir ištiesė jį burtininkui.

— Nežinau, kas esi ir kieno galia nuodėmingų žmonių kunus gydai, bet tikrai matau, kad esi jaunuoliui pagelbėjęs, ir todėl reiškiu tau gilią padėką!

Tarnui Antanui tuos vienuolio žodžius lietuviškai išvertus, burtininkas atsakė:

— Nereikia man to per kraują ir mirtį surinkto aukso. Ne už auksą, ne už brangias dovanas aš teikiu pagalbą skausmus kenčiantiems, raminiu liūdinčius, paklydusius teisingu keliu nukreipiu!

O kai Antanas išvertė tuos burtininko žodžius, jis dar pridėjo:

— Brangiausia man dovana už tam vargšui suteiktą pagalbą yra vienuolio kryžiuočio rodoma jam globa. Pirmą kartą per visą savo ilgą gyvenimą po baltu kryžiuočio apsiaustu matau tikrą žmogaus širdį. Tegul ir toliau ta širdis nelaimingam jaunuoliui rodo meilę ir globą. Tai bus man brangiausia dovana. Teatleidžia mane, kilnisusis ordinu brolis!

Antano lydymas, burtininkas Žaltinis išėjo iš pilies.

Žaizdą sutvarsčius, Adolfas pradėjo taisyti. Jis kasdien stiprėjo, išblyškę skruostai pamažu atgavo rausvumą. Dažniausiai jis miegodavo, o miegodamas ramiai, lengvai alsuodavo, tik kartais lūpos kažką tyliai, maloniai kuštelėdavo.

Džiaugėsi Adolfo sveikatos pagerėjimu brolis auklėtojas, o senasis Antanas tai tiesiog negalėjo džiaugsmu tvėrti.

— Matai, kilnisusis broli, — sakydavo jis auklėtojui, — Žaltinis ėmė ir išgydė Adolfą. O, didis stebuklų darys burtininkas Žaltinis!

— Padėti Adolfo sveikatai tai tikrai matau, kad padėjo, — atsakydavo vienuolis, — bet kuria kaina? Neabejoju, kad tas senas pagonis tamsiųjų jėgų pagalba žmones gydo. Šalina žmonių kūno skausmus, bet jų sielas amžinai pražudo. Bijau, kad ir krikščionio Adolfo sielos jis savo burtais nebūtų šėtonui pavėžęs. Apsaugok, viešpatie, jį nuo piktųjų jėgų!

Pirmą kartą po ilgo, ramaus miego Adolfas pabudęs pravėrė akis ir nustebeš ėmė dairytis po kambarį.

„Kame aš, kaip čia patekau“, — pagalvojo jis ir viską prisiminė: arklių lenktynes, kritimą šokant per paskutinąją kliūtį, baisų skausmą... ir staiga tarsi būtų nusileidusi juoda uždanga. Paskui lyg pro miglas išnoro keistas senis. Jis klausė kas esąs, ir visai svetima kalba, o jis jam atsakęs, bet ką — niekaip negalėjo prisiminti, lyg vardą kokį jis tuomet seniui suminėjęs... Tik po kurio laiko, įtempęs visą savo atmintį, Adolfas prisiminė: „Juk aš sakiau, kad esu Alpas... Taip, tikrai sakiau — Alpas! O kodėl ne — Adolfas?“

Keista Adolfui buvo dar ir tai, kad jis suprato tą senelio kalbą.

Taip pagalvojant Adolfo Alpo vaizduotėje pradėjo iškilti kažkokie keisti, seniai matyti, bet pamiršti vaizdai: kažkokia rąstų pilis, miškingos kalvos, upelis. Jį dažnai glamonėdavo jauna meili moteris. Buvo ir kita — senutė, kuri saugodavo, prižiūrėdavo, kad kas jam neatsitiktų. Prisiminė jis ir kažkokius kitaip negu kryžiuočiai ir Marienburgų gyventojai vilkinčius vyrus, moteris. Bet ypač gyvai jis atsiminė nuo aukšto kalno matomas, be galo, be krašto plačias, amžinai žaliuojančias girias. Kokie ten buvo žmonės, kur jis matęs tuos vaizdus, Adolfas negalėjo pasakyti. Kažkoks bausis, tamsus šydas dengė tuos blankius atsiminimus, ir jis nepajėgė suprasti, ar visi tie atgiję vaizdai — tikrovė, ar jis tik juos sapnavęs...

Dažnai susimąstydavo Adolfas ir apie savo vaikystę, kuri prabėgo šiuose rūmuose. Kaip jis čia patekęs, jaunuolis neatminė. Auklėtojas kartą jam sakė, kad broliai riteriai suradę jį mažą miške — pirmuštą, alkaną, vos gyvą — priglaudę, atgaivinę ir atsigabenę čia, į Marienburgą. Tuomet jis smarkiai sirgęs...

Kad sirgo ir buvo gydomas, Adolfas jau puikiai atminė. Pasveikęs brolio auklėtojo buvo kartu su keliais vaikais apgyvendintas. Kiti vaikai jau buvo apkrikštyti, o netrukus ir jis gavo Adolfo vardą.

Drauge su visais vaikais Adolfas buvo kasdien į bažnyčią vedamas, vokiškai kalbėti mokomas. Tarpusavy jie kalbėdavosi kažkokia kitokia kalba, bet būdavo už tai griežčių griežčiausiai baudžiami. „Oi, ar tik nebus ta pačia kalba klausęs burtininkas, kas esu?“ — staiga toptelėjo Adolfui mintis.

(Bus daugiau)

MAŠINA SKIRSTO MEDŽIAGŲ SPALVAS

Neseniai Amerikoje išrasta speciali mašina, kuri pati nuostato ir skirsto medžiagų spalvas.

Dabar spalvos bus numeruotos. Prekybininkai, užsakydami tam tikrų spalvų medžiagas, pažymės ne spalvą bet medžiagos serijos numerį. Pagal tą numerį bus pagaminta ir medžiaga, kuri visuomet bus vienoda.

Šiandien medžiagų spalvos, ypač moteriškų rūbų, yra taip komplikotos ir jų skaičius toks didelis, kad medžiagų prekybininkams ir gamintojams sudaro daug keblumų.

VIENA DIENA LIGONINĖJE

American Hospital Association žiniomis, vidutiniai bet kurią savaitės dieną visose Amerikos ligoninėse būna apie 1,320,000 ligonių ir 48,775 naujagimiai.

Vidutiniai imant išbuva ligoninėje apie 7 dienas, o jo išlaikymas 1957 metais atėjo \$28.61 dienai.

Cambridge, Mass. gyventojas B. F. Skinner išrado mašiną, kuri moko, egzaminuoja ir skirsto mokinių laipsnius. Kol kas tą mašiną galima naudoti tik aritmetikos pamokoms pradžios mokyklose.

Ši mašina rekorduoja ne tik aritmetikos darbą, bet taip pat pažymi jo padarytą pažangą.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2318

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Precious Amber Nugget With Golden Rope Chain. KAINA \$6.00

GINTARAS
GRAŽIAUSIA DOVANA

[vairiausias gintaro pasirinkimas. Gražiausi išdirbiniai vyrams ir moterims. Dovanos atminimui pigiausiomis kainomis.

80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS,
L. I., N. Y.
Tel. HA 9-5855

Lengva pasiekti: auto iki 31st Ave. Northern Blvd. IND sub. iki Roosevelt Ave. Stories. IRT sub. iki 74th St. Port Bus iki 31st Avenue.

Emigrantas neturi balso...

(Atkelta iš 6 psl.)

Šytojo Levo Tolstojaus gimnaitis, kuris laike Brusello parodos dirbo Vatikano paviljone vertėju ir Pasternako knygą dovanodavo tiems lenkytojams iš Rusijos ir kitų bolševikinių kraštų, kurie su juo įsileisdavo į šnektas!

Savaime aišku, kad po to autorius padėtis Sovietų Sąjungoje negalėjo pagerėti. Ji dar daugiau pablogėjo, kai Pasternakas gavo Nobelio premiją už literatūrą. Bolševikai atsiderė ypatingai blogoje padėtyje. Tiesa, Pasternakas yra jų rankose, jie gali jį nužudyti, gali jo vardu paskelbti ką nori, tačiau tai nepakeis efekto, kurį dr. Živago padarė pasauliui jo visai neskaiciuotam. Pasternakas pagarsėjo per vieną naktį.

Nuo tos vietos Pasternako istorija labai primena vokiečių rašytojo Carl von Ossietzky likimo istorija. Tas karys vokiečių rašytojas ir pacifistas leido savaitraštį Die Weltbuehne, kuriame 1930 m. užsiminė apie tai, kad vokiečių kariuomenė Sovietų Sąjungoje bando tokius ginklus, kurie gal gaminti Versalio taikos sutartimi buvo uždrausta. Tais laikais tai buvo netikėtina sensacija, šiandien visiems jau žinomas faktas. Ossietzky buvo patrauktas atsakomybėn už valstybės paslapčių išdavimą ir demokratinės Vokietijos aukščiausio teismo Leipcige nubaustas 18 mėnesių kalėjimo.

Atkalbėjęs skirtą jam bausmę Ossietzky nepasėkė kitų

demokratiškos politikų pavyzdžių ir neemigravo, bet liko Vokietijoje priešintis Hitleriui, aiškindamas, kaip ir Pasternakas, kad emigravęs jau nebeturė balso savo tėvynėje: "Wer emigriert, spricht hohl ins Land herein". Savaime aišku, kad įsigalėję naciai jį suėmė. Koncentracijos stovykloje jis susilaukė Nobelio taikos premijos. Tai buvo 1936 metais. Naciai tada labai siuto ir kollojos, tačiau Ossietzky padėti palengvino. Jie net darė viską, kad plaučių džiūva ir širdimi sergančio rašytojo gyvenimą prailgintų.

Panašiai bus ir su Pasternaku. Tiesa, TASS paskelbė: "Jau ilgą laiką nuo gyvenimo ir savo tautos atitrūkęs Boris Pasternakas pagaliau pasirodė esąs priešas to, kas sovietų piliečiui yra brangiausia -- didžiosios spalio revoliucijos." Ir po tokio kaltinimo, turėtų sekti labai aiškus teismo sprendimas. Bet Pasternako pavertimas kankiniu, dr. Živago paverstų nauja evangelija. Priešingai, Pasternako išvykimas iš Rusijos paneigtų visus dr. Živago idealus -- tas romanas liktų atmintyje kaip eilinė sunkiai paskaitoma knyga ir tiek. Tuo ir yra paaiškintinas Kremliaus silumas Pasternakui atsiimti savo premiją ir likti užsieniuose. Tačiau syki sukilęs Pasternakas apsikasė vietoje. Savo noru nevažiuosias ir tiek -- pareiškė jis ir įrodė, kad dvasia kartais gali triumfuoti ir prieš pliką jėgą.

Klasikai...

(Atkelta iš 7 psl.)

Asmenys, (veltė) demonstracijas lengvai pamiršta kultūrą.

Kaip visos tautos taip ir mes susidedame iš vairašius intelektualinio pajėgumo žmonių. Visa tai, mes duodame gerai ar blogai, sudaro mūsų lietuvišką būdą, per kurį atsispindi mūsų tautinė kultūra. Kultūra yra rezultatas intelektualinio galvavimo ir jos demonstravimas turėtų likti intelektualio rankose. Deja, intelektualas ir politikas sunkiai sutinka, o kadangi taip vadinamos kultūrinės demonstracijos jungiamos su politinio pobūdžio suvažiavimais, mūsų kultūrinės ekspresijos laisvė nuo to labai nukentčia.

Kultūra taip pat dažnai maišoma su patriotizmo bangavimu ir kartais pasiekia tokių sentimentalai naivių sumanymų, kaip Karo Muziejaus atkūrimas Amerikoje! (Nuostabu, kad Lietuvos girininkai dar nepasidūrė atzeldinti Lietuvos miškų!)

Visa tai daroma tų, kuriems miela "klasika", "klasikas dailininkas", "klasikas patriotas", "klasikas politikas", sudėjus į krūvą -- klasikas mėgėjas. Jis labai daug ką padarytų jeigu tam būtų tinkamai pasiruošęs. Jis, naudodamasis demokratine laisve, visuomet nori diktuoti. Jis laipsniuoja patriotizmą ir tėvynės meilę. Jis maišo asmenis su ideologijom, meną su sentimentais. Jis nepajėgia atskirti tikrų vertybių nuo tariamųjų. Jis rašo protestus, kaltina kitus ir vardan vienybės bei kultūros griaua tai, dėl ko jis tariamai vargsta.

Reikia tikėtis, kad ryšium su paroda, "klasikų" pajudintas pagležos akmuo, beriedėdamas per spaudą, neužgavo nuošalėje stovinčiųjų ir kritęs į balą tegu ten ir pasilieka.

• Jugoslavijos prezidentas Tito savo jachta išplaukė vizitui į Indoneziją. Jis taip pat aplankys Burmą, Indiją, Ceiloną ir Thailandą.

Sviesa ir Santara

Maloniai kviečia Jus!

NAUJŲJŲ METŲ BANKETA SHERATON-McALPIN VIEŠBUČIO GRAND BALLROOM

MANHATTANE, BROADWAY IR 34 G. KAMPAS

Užsienis - Socijal - Statimėnis
PUSNĖ DANGORAIZIO APLINKA
PIRMOS KLASĖS ASMŲ ORKESTRAS

BILJETŲ KAINOS \$6.00
SU VAKARIENE \$12.50

VAKARIENE 8.30 - 10.30 VAL.
SOKIAL. NUO 10.30 VAL.

DETALES UŽKLAUSIUKITE informacijai, nedešdami, sambankite
D. AUSTIN AVENUE - TA 7-9618
A. B. HOTEL - ME 7-6071
E. VALARDELL - LA 8-2231

Bilietų po \$6.00 skaičius ribotas. Užakymas galioja bilietus apmokėjus

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.

273 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9533

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms

158 GRAND STREET

BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-9737

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET

BROOKLYN 8, N. Y.

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:

Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape recorders), oro vėsinčiai, langams ventilatoriai, dulkių siurbiai.

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

AR NEPERMOKATE UŽ savo automobilio apdraudą ?

VIRŠ 21,000,000 AUTOMOBILIŲ SAVININKŲ MOKA
DAUGIAU, NEGU REIKALINGA.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,
Jūs esate kvalifikuotas:

DIDELIAM APDRAUDOS SUTAUPYMIUI, GERESNEI
SAVO APSAUGAI IR GREITESNIAM PATARNAVIMUI,
REIKALAUJANT NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.

Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-53 93th Street, Ozone Park 17, N. Y.

GERIAUSIAS INSURANCE ir REAL ESTATE PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

WHITE HORSE TAVERN

Baras, Restoranas ir Salė

PRANAS BRUČAS

SAVININKAS

Salė pramogoms ir susirinkimams

86-16 Jamaica Avenue

Woodhaven 21, N.Y.

Telefonas: Virginia 6-9549

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS
Salės šokiams vestuvėms ir kitokioms pramogoms
prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reika-
lais kreipiamasi į klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

PARK FLORIST
MATTHEW MAŽEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAin 4-6400
700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. VALley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOŽAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAK AUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

VIRŠUJE: Iš Lietuvių Menininkų Sąjungos pobuvio, Arlingtono restorane Brooklyne. Iš kairės: A. Grigaliūnas, Frances Pepell, J. Andrušis, R. Povilauskas, E. Andrušienė, Alice Lukas, A. Povilauskienė, Mildred Mitchell.

A. Speraucko nuotrauka

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Cia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
529 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

ŠALDYS PIENĄ

Chicagos spauda skelbia, kad dabar jau galima sušaldyti pieną ir tuo būdu jį išlaikyti šviežią daugiau metus laiko.

Nauju procesu iš pieno išimamas vanduo, o pasilikę tirščiai sušaldomi. Norint juos atskiesti, reikia tik būtino kiekio vandens.

Šitokią atskiestą pieną negalima atskirti nuo tos pačios dienos pamelzto pieno. Jame pasilieka visos šviežio pieno ypatybės.

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

354 MARCY AVENUE

Telefonas EVergreen 7-4774

BROOKLYN 11, N. Y.

Šios naujai įrengtos koplyčios yra vos du blokai nuo Broadway. Lengvai pasiekama, važiuojant BMT, Independent linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

NEW YORKO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
talkinant kultūrinėms organizacijoms
RENGIAMAS

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

IVYKS Š. M. GRUODŽIO 31 D.

Grand Paradise Salėse

320 GRAND STREET, BROOKLYN, 11, N. Y.

VAIŠĖS SU ŠAMPANU - STAIGMENOS - ŠOKIAI
grojant populiariam R. Butrimo 8 asmenų orkestrui

PRADŽIA 10 val. vak.
Pabaiga 4 val. ryte

BILIETŲ KAINA \$7.00
Studentams \$5.00

DĖI informacijų ir stalų užsakymo kreiptis:

V. STĖPONIS, 288 Suydam St., Brooklyn 37, N. Y.
Telefonas EV 1-2378

Parengimo išdėtininko A. Vakselio patvarkymų bilietai gaunami J. Ginkaus svetainėje, J. Andriušio Haven Realty įstaigoje, 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y., tel. Virginia 7-4477 ir Lietuvių Pil. Klubo Spaudos kioske.

UŽSAKYMAS GALIOJA TIK BILJETUS APMOKĖJUS

Visa New Yorko ir apylinkių Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama šiame bendruomeniška 1959 metų sutikime kuo gausiausiai dalyvauti. Jei iš parengimo būtų gautas pelnas, jis numatytas paskirti lietuviybės išlaikymo ir lietuviškos kultūros reikalingumams.

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Lietuviška duona

Lietuviškas sūris

Lietuviškos dešros

ir skilandžiai

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LIBAUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų,

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą

PETRĄ LISAIUSKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

DAUGUMAS SENESNIŲ VYRŲ DIRBA

Apdraudos kompanijų duomenimis, didelis skaičius vyrų sulaukusių 65 amžiaus metus, turi tarnybas bei darbus. 1957 metų cenzas parodė, kad daugiau pusė 65 - 69 m. amžiaus vyrų turėjo darbus, bet 70 - 74 metų buvo tik du penktadaliai, o 75 m. amžiaus - vienas žeta-dalis darbingųjų to amžiaus vyrų.

Gerklės specialistas dr. J. Andrade Pradillo sako, kad daugelis dainininkų dažnai kamuoja jami gerklės "mešlungio", kaip atlelai kankinami kojų ir rankų raumenų mešlungio. Gydytojai sako, kad dainininkai dažniau mešlungio kankinami po 40 metų amžiaus.

IŠNUOMOJAMAS

5 kambarių butas prie parko. Su šiluma, kuria rūpinasi nuomininkas. Kreiptis nuo 4 iki 7 v. v. šiuo adresu: J. Shaltonis, 804 Macon St., Brooklyn, N.Y.

IŠNUOMOJAMAS

4 kambarių butas su visais reikalingais patogumais. Prieinama kaina. Kreiptis į namo prižiūrėtoją, 1001 Eastern Parkway, Brooklyne.

Sportas

Lapk. 30 d. LSK vienuolikė pralaimėjo septintą šio sezono pirmenybių rungtynes. Šis pralaimėjimas pasitaikė prieš trečioje vietoje stovinčius Ukrainian SC futbolininkus.

Pirmame kelinyje Didzbalio įvartis pastatė LSK į priekį, bet ukrainiečiai tuojau žaidimą išlygino, įmušdami vienuolikos metrų baudą. Lietuviai, su stipraus vėjo pagalba, pirmame kelinyje išsilaikė lygiomis, bet antrame kelinyje, pritrūkus iš-tvermės bei anksčiau padedančio vėjo, jie suklupo. Ukrainian SC kelių minučių bėgyje įmušė keturis įvarčius ir rungtynes vedė 5:1. Artėjus varžybų pabaigai, Butrimas pasiekė antrą LSK įvartį, įmušdamas Didzbalio papasotą kamuolį į ukrainiečių pustuščius vartus.

Paskutinė pasekmė Ukrainian SC - 5; LSK - 2 (1:1).

Priežaismyje LSK rezervas pralaimėjo 8:0 prieš Ukrainian SC.

SEKMADIENI FUTBOLAS

Gruodžio 7 d. LSK susitinka su Garfield - Passaic SC. Rungtynės įvyks mūsiškių aikštėje, New Farmers Oval. Pradžią 12:45 ir 2:30 valandomis.

KREPŠINIS

Gruodžio 6 d. Lietuvių Atletų Klubo krepšininkai žais pirmenybių rungtynes prieš latvių penketuką. Rungtynės įvyks 8 v. v. Eastern District YMCA.

LAK SUSIRINKIMAS

Penktadienį, gruodžio 5 d., įvyksta Lietuvių Atletų Klubo metinis susirinkimas. Bus renkama ateinančių metų valdyba. Susirinkimas 8 v. v. klubo patalpose, 1332 Halsey St., Brooklyn, N. Y. A.J.

Lietuviai Advokatai

ST. BREDIS, Jr.
17 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APllegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
11-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEwton 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

MARY PAIAUIS RESTAURANT, BAR & GRILL

Kviečia visus atsilankyti, linksmam laiką praleisti ir su draugais sueiti.

Phone: EV 2-9141

337 ST. NICHOLAS AVE. BROOKLYN, N. Y.
(Ridgewood)

VIENYBĖ

Dr. M. Devenis su žmona, gruodžio 15 d. išvyksta ilgesnei kelionei po Jungtines Valstybes.

Guoda Mačiūnaitė, Visvaldo ir Baniutės Mačiūnų duktė, susižiedavo su Sigitu Bobeliu New Yorke. Abu jaunieji baigė kolegijas.

P. Damkuvienė, ilgametė Vienybės skaitytoja New Yorke, šią savaitę išvyko į Floridą, kur žada pastoviai apsigyventi.

Inž. Algis Ratkelis su žmona Danguole gruodžio 2 d. sprausminiu lėktuvu išvyko į Londoną naujai tarnybai. Ratkeliai prieš išvykdam į Europą lankėsi pas tėvus New Yorke.

Marija Pajaujienė, vietos biznieriė, neseniai minėjo savo vyro Jono Pajaujo šešių metų mirties sukaktį.

V. Bacevičius, kompozitorius-pianistas, šiomis dienomis persikėlė į naują butą - 165 Pine Hurst Ave. New York 33, N. Y.

Antanas Vaivada, po keleto metų tarnybos Buenos Aires, Argentinoje, gruodžio 17 d. su šeima grįžta į Jungtines Valstybes.

Dr. E. Noakas, A. Varnas, P. Montvila, S. Aušrotas, adv. S. Briedis, S. Lušys, J. Sirušas ir B. Spūdienė sudaro naują New Yorko Lietuvių Tarybos valdybą.

Jonas Mulokas, žinomas architektas, atvykęs su reikalais į New Yorką, lankėsi Vienybės redakcijoje.

Jonas Jakštys su žmona Irena ir dukra Jūrate šį šeštadienį atvyksta iš Miuncheno, Vokietijos ir žada apsigyventi New Yorke. Jakščiai laikinai apsistos pas Senikus Great Necke.

Dr. K. Paprockaitė-Simaitienė gavo federalinės valdžios tarnybą ir yra paskirta į Veteranų administracijos ligoninę.

P. Ziausienė iš Amsterdam, N. Y. lankosi pas K. Raupelienę Brooklyne.

A. Bobelis su žmona Danute lapkričio 29 d., draugams dalyvaujant, pakrikštijo sūnų Vaidoto-Antano vardu. Inž. Bobelis yra New Yorko skautų turtininkas.

MIRĖ

Antanas Zemaitis, 65 m. a., mirė lapkričio 23 d. Laidojo J. Garšva. Liko trys sūnus ir dvi dukterys. Žmona mirė prieš 10 mėnesių.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

• Gruodžio 7 d. (sekmadienį) 2 v. p. p. šv. Jurgio Draugijos salėje, Newark, įvyksta New Jersey Lietuvių Tarybos šaukiamas susirinkimas. Kalbės adv. C. F. Paulis ir dr. B. Nemickas.

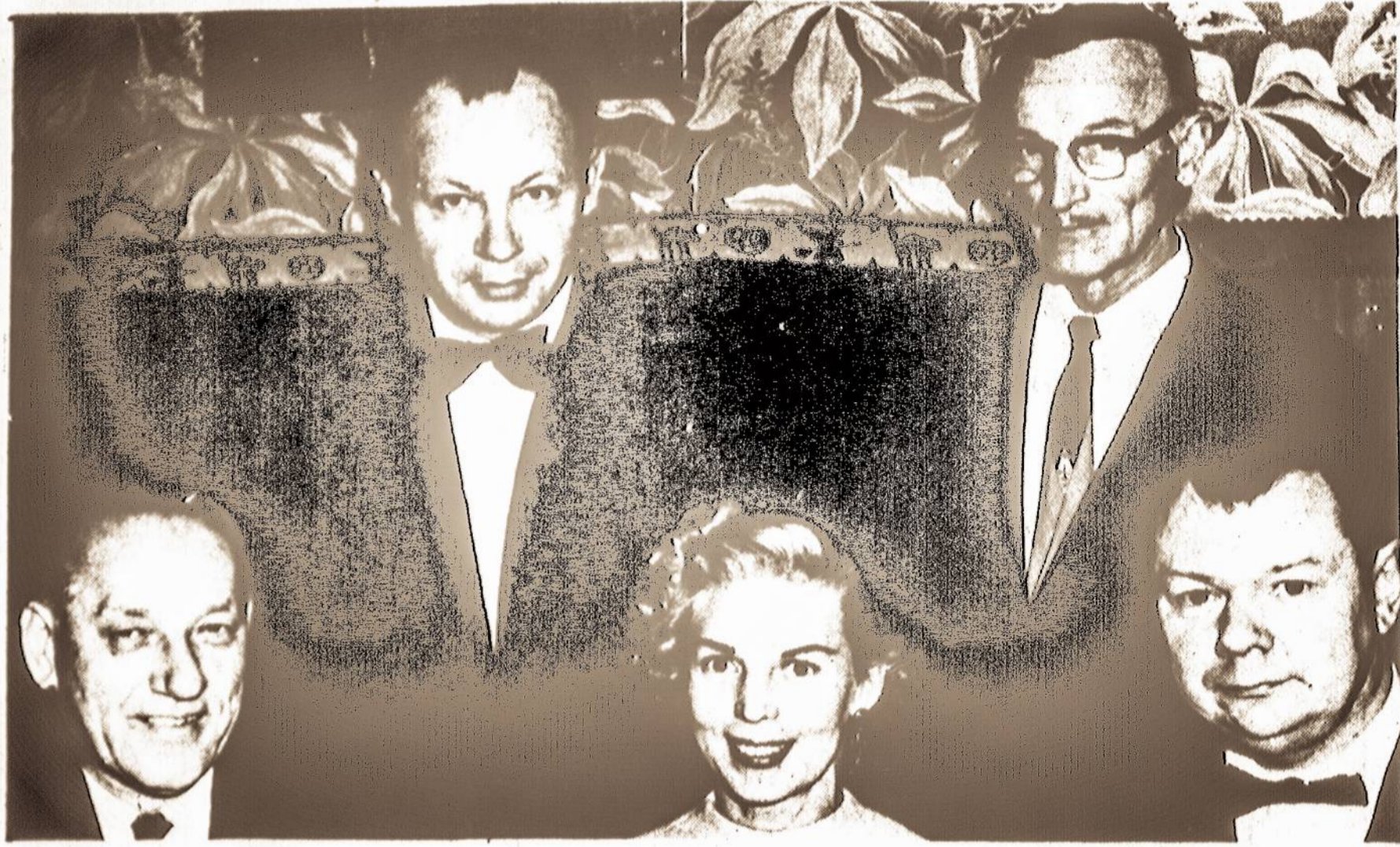
• Gruodžio 8 d. (pirmadienį) 7:30 v. v. Atletų Klubo salėje Brooklyne įvyks New Yorko Lietuvių Tarybos susirinkimas. Bus svarstoma Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas, kuris rengiamas 1959 m. vasario 22 d., Webster Hall New Yorke.

• Gruodžio 14 d. 2 val. p. p. Apreiškimo Parapijos Mokyklos patalpose, 259 North 5th St. ir Havemeyer St. kampas, Brooklyne įvyks metinis New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimas.

JUOZAS ANDRUŠIS.

Haven Realty ir draudimo įstaigos - 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. --- vedėjas, praeitą savaitę gavo United States Overseas Lines atstovybę. Šitos oro susisiekimo linijos lėktuvai skraido tarp New Yorko ir šių vietovių: Floridos, Chicagos, Kalifornijos ir Hawajų salų. Tuo būdu Woodhaveno bei apylinkės lietuviai, norėdami skristi į vieną iš tų vietovių, dabar galės pas Andrušį ne tik rezervuoti vietą lėktuve, bet ir nusipirkti bilietą. Be to, J. Andrušis gavo Mutual Funds agentūrą. Iki šiol, kaip žinoma, Andrušio Haven Realty įstaiga labai sąžiningai patarnavo namų pirkimo bei pardavimo, draudimo, mokesčių pildymo, notarialiniams, money orderių įsigijimo ir kitais reikalais.

Operetės Choras pas lenkus

Lapkričio 30 d. New Yorko Operetės choras atliko reprezentacinį žygį Brooklyno lenkų visuomenėje. Choras su trimis dainomis pasirodė lenkų "Simfonijos" choro 45 m. sukakties minėjime.

Operetės choras, kaip programos vedėjas pareiškė, buvo to vakaro garbės svečiais. Moterys tautiniais rūbais, vyrai tamsiais kostiumais - viso virš 40 žmonių - sudarė gražų vaizdą. Publika su ovacijomis priėmė chorą, reikalaujama kartoti. Operetiečiai buvo maloniai nustebinti, kai programos vedėjas Josef Dubicki prabilo į juos taisyklinga lietuvių kalba. Dar daugiau mūsų choristai nustebė, kai sceną buvo pakvies-

tas New Yorko lenkų dienraščio Nowy Swiat redaktorius, kuris ilgesnėje kalboje palietė lietuvių-lenkų bendravimo reikalą, pabrėžė lietuvių kalbos ir Lietuvos gamtos grožį, lietuviškai cituodamas Maironio ir Baranauko kūrinį.

Po koncerto buvo vaišės, pokalbiai ir dainos.

Operetės choras yra dėkingas vakaro rengėjams W. Pels, W. Obara ir kt., už toki nuosirdų priėmimą ir malonius siurprisus. Lenkų Simfonijos choras zadėjo dainuoti Operetės choro koncerte sekančiais metais, kai choras švęs savo aukštinį jubiliejų.

R. KEZYS

PABŪKIM SU KUDIRKA

Laimingos yra tautos, kuriom istorija nepagalvėjo didžiųjų žmonių, savo darbais ir gyvenimu skatinančių ateinančias kartas siekti tautos idealų. Nelaimių valandose jie pasidaro uolos, ant kurių statomos nuskrastųjų viltys.

Prieš šimtą metų gimė vienas toks žmogus - Vincas Kudirka. Lietuviams - už laisvę daug dirbusiems, ją atgavusiems, ir vėl praradusiems - šiandien jis vėl gyvas, lyg triumfo pranašas.

Gerbiamas skaitytojau, Santara-Šviesa Jus kviečia pabūti su Kudirka - dalyvauti minėjime, kuris įvyks šį šeštadienį, 6:30 Sheraton-McAlpin viešbuty (34 ir Broadway, Manhattan, Colonial Room).

Iš Washingtono atvyksta dr. Juozas Pajaujis šnekėti apie Kudirkos laikų ir jo idėjinę aplinką. Dr. Kostas Ostrauskas iš Philadelphijos apibūdins patį Kudirką - "Toks buvo Kudirka". Meninę programos dalį atliks smuikininkas Izidorius Vasiliūnas iš Bostono ir aktorius Hendrikas Kačinskas iš New Yorko.

L. SABALIONAS

NAUJI METAI NEW YORKE

New Yorko studentija jau nuo seno stengiasi ištraukti lietuvišką publiką iš skurdžių rajonų ir pigių salių. Todėl ir šiais metais Šviesos-Santaros Naujų Metų banketas rengiamas Manhattane puošniame Hotel Sheraton McAlpin Grand Ballroom.

Aišku, pirmos klasės viešbutis, rinktinis orkestras ir pilna vakarieniškiek daugiau kainuoja, tačiau Nauji Metai sutinkami tik vieną kartą metuose. Todėl šiam parengimui pritarimas buvo lengvai gautas iš plačiosios mūsų visuomenės bei studentijos.

Norima, kad Šviesos-Santaros Naujų Metų sutikimas kaip ir kiekvienais metais būtų pagrindinis New Yorke. Todėl šio parengimo darbą yra įtraukta visa eilė New Yorko - New Jersey profesiniu bei akademinę organizacijų narių.

VIRŠUJE: Neseniai turėjusios savo metinį pobūvį Lietuvių Menininkų Sąjungos valdyba: (sėsi iš kairės: Al. Vasiliauskas, Rožė Mainelytė, Alg. Kačanauskas. Stovi: K. Vasiliauskas ir A. Visminas. Po buvis įvyko Arlington restorane, Brooklyne.

A. Sperausko nuotrauka

BENDRAS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Naujų Metų sutikimą ruošia Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdyba, kuriai talkina LB apyl. v-bos, Balfas ir šios kultūrinės bei jaunimo organizacijos: FASS Rytų Apygardos Komitetas, Sporto Klubas, Moterų Vienybė, Moterų atstovybė, Tautinis Akademinis Sambūris, Neo-Lithuania ir Ateitininkų Sąjunga.

Jo tikslas yra stiprinti bendruomenės ryšius, įprasti draugiškai bendrauti, nebojant skirtingų ideologinė, skatinti organizacijų veiklą, materialiai remti lietuviškos kultūros reikalus.

Sutikimas įvyks Grand Paradise, 320 Grand St., Brooklyne. Užsisakyti stalus - 10 asmenų - kviečiame iš anksto šiuo adresu: Vaclovas Steponis, 288 Suydam St., Brooklyn 37, N. Y. Telefonas Evergreen 1-2378. Užsakymas galioja bilietus apmokėjus šio parengimo išdinin-kui A. Vakseliui, 112-09 95th Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Bilieto kaina 7 dol. Studentams, perkant iš anksto, ir uniformuotiems karjams 5 dol.

SKAUTŲ KONFERENCIJA

Lapkričio 22 - 23 d. New Yorko vengrų namuose įvyko geležinė uždaugos skautų vadų konferencija. Konferencijoje daugiausia dėmesio buvo skirta užsieniečių skautų organizacijų legalizavimui JAV. Šios organizacijos generalinis sekretorius yra Liet. Skautų S-gos pirmosios pirm. v. s. dr. V. Čepas. Konferencijoje buvo atstovaujami čekų, lietuvių, rusų, ukrainiečių ir vengrų skautai. Lietuvius atstovavo A. Banevičius, A. Bobelis, A. Saulaitis, Jr., Br. Nemickas ir R. Klivečka.

* Moterų Vienybės 25 metų sukakties minėjimas įvyks 1959 m. gegužės 3 d. Towers Hotel Brooklyne.

Skaitytojai,

1958 m. baigiantis, laikas pagalvoti apie prenumeratos atnaujinimą 1959 metams. ... Ne už mirškite, be to, kad VIENYBĖ - geriausia dovana švenčių proga. Užprenumeruodami VIENYBĖ draugui ar giminei, kuris laikraščio dar neskaito, Jūs padedate išlaikyti lietuviybę Amerikoje.

SKAITYTOJAI, kurių prenumerata išsibaigusi ir skolingi už praėjusį laiką pakartotinai prašomi ją atnaujinti. Prenumeratos pasiuntimo atidėliojimas yra skriauda laikraščio, jau ir taip sunkiai kovojančiam dėl savo buities. Prenumerata metams - 7 dol. Sumokant iš anksto už dvejus metus - 12 dol., už tris 15 dol.

Prenumeratos ir visais kitais reikalais prašome rašyti: VIENYBĖ, 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.